

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLÜSTRERAD TIDNING

HÖGEN

GRUNDLAGD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 22 JUNI 1913.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

Flickscouterernas fältmanöver.

SAMMANHANG
med redogörelsen för det möte i påskas, då Sveriges flickors scoutförbund bildades, omnämnde vi, att scouterna i Wallinum planerade ett 14 dagars lägerlif till sommaren. När detta läses äro de fjorton dagarna försvunna som en dröm, fältpinnarna redan upptagna, ryggsäckarna packade, och uppbrottet har skett. Vi skola emellertid med våra läsares tillåtelse göra ett besök i det lilla scoutlägret, kort efter det man slagit sig ner på Sjunda herregård i trakten af

SJUNDA GÅRD.

Gnesta efter inbjudan af stället ägarinna, fru Fagerholm. Hon har själf en dotter bland Wallinums scoutkår, men för dessa fjorton dagar äro, som hon vid ankomsten sade till ledarna: "alla ungarna mina och ni med".

När vi köra fram på gården står hela truppen uppställd med fanbärare och hornblåsare och ledarna i spetsen. Man är i uniform: blå blus med bröstfickor, och scoutmärket på axelklaffen, grön halsduk, blå filthatt och vida knäbyxor. Stram scouthälsning med handen mot hatten, under hvilken små solbrända, mycket ener-

giska och för ögonblicket djupt allvarliga flickansikten titta fram. Inte en muskel röres, innan kommandoordet "lediga" är uttaladt. Men då så mycket ledigare. Hur härligt att slippa kjolar.

Af denna trupp på 25 scouter äro sex från Umeå, ledsagade hit af en ung fru, allas moster. Utan annan ledare än en fjortonårig kamrat, under motstånd från hem och skolor, uppehållna af sitt brinnande intresse ha de sökt utbildning på egen hand, till dess de nu under frökornas Grén-Brobergs och Laurells ledning få den rätta undervisningen. Truppen är indelad i tre patruller, hvilka ha hvarsin chef: Pelle, Pirre och Ludde, flickor i adertonårsåldern, hvilka aflagt de svåraste profven och kommit upp i högsta eller tredje klassen. De öfriga ända ner till Myggen, som är tio år och den minsta, sträfva ännu mot fulländningen för att tillägna sig de kunskaper i matlagning,

järnsängar, hvilka stå fätt intill hvarandra på vinden, belysta af ett sparsamt ljus från ett vindsfönster. Här är oklanderligt ordentligt och blommor öfverallt. Bädning och städning undångöras redan vid sjuiden på morgonen, därpå bär det ner genom parken till Sjundasjön för att göra toalett. Fyra flickor afskiljas för dagen för att sköta matlagningen, för hvilken de också bära hela ansvaret. Bryggstugan nere vid sjön har blifvit ett förträffligt kök, matsalen är litet högre upp under de fäta löfkronorna. Frukosten består af gröt och mjölk, middagen, som serveras klockan två, af en förrätt och soppa, till kvällen smörgås och mjölk. Trettiofem liter mjölk om dagen bäras ner från Sjunda ladugård, tio limpor per dygn är det vanliga, i pannmuren kokas potatis i kappvis, — apliten är oerhörd, och förvånar icke minst scouterna själva, d. v. s. dem, som inte varit med om att lefva lä-

stopning, städning, sjukvård, terrängkännedom, karilläsning, signalering och allt hvad det är, som en rätt scout måste kunna.

Så här dags på förmiddagen som vid vår ankomst vid 12-tiden, skulle truppen egentligen varit i fullt arbete med den röjning i parken, som den ålagit sig för fru Fagerholm eller "kära mor", som hon kallas. Men nu blir det i stället helt plötsligt saft och vatten i förmaket, och när det är öfverstökat skickas patrullerna ut med några minuters mellanrum, försedda med kartor och kompasser att springa en viss gifven väg på kartan, medan de måste hålla i minnet en ganska krånglig och lång rapport, som läses upp före starten. Medan de äro ute passa vi på och göra ett besök uppe i lägret. I vanliga fall får man ligga på halm eller hö på skullar och i lador, men den här gången har kära mor beställt

1. "Kära mor" på Sjunda. 2. Tredje patrullen afger rapport. 3. Semaforering. 4. Kökschefen med biträden i arbete. 5. Ett pralläger. 6. Middagsdukning. 7. Truppens ledare, fröken Grén-Broberg. A. Blomberg foto.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 8.—
Halft år.....	3.50	Halft år.....	4.25
Kvartal.....	1.75	Kvartal.....	2.25
Lösnr.....	0.12	Lösnr.....	0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästersamuelsg. 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03. Kl. 10-4.
 Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9-6.
 Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02. Annonkontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 11-1. Kl. 9-6.
 Verkst. direktören kl. 11-1. Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:
 25 öre efter text.
 30 öre å textside.
 20 % förhöjning å särskild begärd plats.

Utländska annonser de biteras 30 öre med 20 % förhöjning å särskild begärd plats.

gerlif förr. En dag, då man motat hem gårdens jättelika suggor, som rymt, var det en af de yngsta scouterna, som plötsligt fick en farhåga att grisens volym innebar en varning för henne, ifall hon fortsatte att äta så här gränslöst mycket.

Under det vi gjort vår rundtur, där vi för öfrigt haft rika anledningar att beundra mors välvilja och generositet, kommer den första patrullen in med vacker slutsputt, i god kon- dition. Rapporten läses upp nästan felfritt, tiden tages, bra gjord! Detta ger anledning till att berätta om alla de längre vandringar i terräng man företagit de andra dagarna, de upptäckter man gjort och hur roligt man haft det. Det högtidligaste minnet från detta sommarläger blir dock antagligen det man kallar landstormens besök. Samma dag som flickorna anlände hade nämligen en li- ten trupp landstormsmän kommit till Sjunda från Gnesta enkom för att, som deras chef baron Wrangel uttryckte det, hälsa på de små scouterna och möjligen samarbeta. Mö- tet mellan de gamla landstormsmännen och de små flickorna lär ha förlupit mycket mi- litäriskt och värdigt; man bildar häck, man gör honnör, man håller tal och hurrar för hvarandra och för hans majestät konungen samt skiljs med ömsesidig aktning.

När alla patrullerna kommit hem, är det tid att äta middag. Bordet är prydt med smörblommor och oxögon, de små husorna digna under de väldiga faten, i köksdörren skymtar köksmästaren Bjutti (hvilket ord af hvar och en som är förtrogen med engelska språket lätt öfversättes med Skönhet), och hon är mera körsbärsröd än vanligt om kin- derna. Oerhörda mängder af skinka och stekt potatis försvinna, och efter den fjärde tallriken filmjolk börjar Umeå att bli mätt. Hvilket icke hindrar en vacker uppvisning i semaforering omedelbart ofvanpå maten. Icke långt därefter står ekipaget färdigt att föra oss till stationen, truppen är åter upp- ställd på led och hurrar af oss. Men samti- digt som vi komma till Stockholm eller vid åttatiden går man till kojs på Sjunda, hvars vind ända till klockan nio är ett verkligt prat- läger. Men därpå sofver man den rättfär- dige scoutens sömn.

Hvad som gör att man med en så stor till- fredsställelse erinrar sig detta besök på Sjunda, är icke allenast medvetandet om att dessa tjugufem flickor fått ha en förtju- sande tid och nu återbördas till sina föräl- drar och sina vanliga ferieförströelser här- dade, hurtiga, uppräckta till kropp och själ. Det är framför allt vissheten som gör en glad, vissheten att detta experiment slagit så väl ut, att det visar på nya former för och möjligheter vid flickornas uppfostran och ger löften om nya resultat. Under den korta tid den existerat har rörelsen tagit god fart, och det är flickorna själva, som mångentidas tagit initiativet. På de goda ledarkrafterna hänger dess fortsatta framgång, och hvad goda ledare kunna göra har just visat sig vid Wallinum. Det finns egentligen ingenting, som de icke kunna uträtta med sin trupp. Ty flickmaterialet är godt.

För att blifva af verkligt stor betydelse måste emellertid rörelsen demokratiseras och nå äfven folkskolorna. Först då kan man i egentlig mening tala om Sveriges flickors scoutförbund.

E. W.

Den hvita eskadern.

EN MIDSOMMARVIND,

*så mjuk som en kvinnas sammetskind,
far spelande fram genom skärgårdssunden,
svänger om med en Lidingögrind,
kysser en ros i Vanadislunden
och somnar till sist i en Kungsträdgårds lind.*

Och öfver Norrmalm

hörs klockornas ljusa söndagspsalm.

En mysande sol

*skiner på flickor i helgdagskjol,
som springa tripp tripp i Hamngatsbacken.
Skrifvarn lämnat pulpet och stol,
flyr som de andra myrorna stacken,
ty sommar är sommar i år som i fjol —*

då tid är att gå

i hogarnas djup bland blom och strå.

Najad vid najad

*simmar ångarnas hvita rad
med smällande flaggor ut på Strömmen.
Den hvita eskadern lämnar sin stad,
fraktar hoppet, längtan och drömmen
fram mellan holmarnas hviskande blad.*

Det svallar om förn

på Vaxholm, Norrtelje, Express, Södertörn.

En trängsel ombord,

*men gamman ändå och blida ord —
de falla så lätt i solskensväder.
Den är ju så skön denna jämmerns jord,
som skrudat sig i midsommarkläder,
sydda af skimret från mark och fjord.*

Och känn hvilken luft!

Den lockar till lek och oförnuft.

Här vidgar sig gräns,

*det dammiga sinnet i jubel spänns...
Den hvita eskadern styr mot hafvet,
där bränningen sprutar och stormen känns,
där lifvet är stort och omulligt krafvet
att hålla gungande farkosten läns.*

Det var blott en stund —

nu går den tillbaka mot vindskyddadt sund.

En villa, en vik,

*en löfklädd veranda, Chopins musik
och barn, som leka på blomstertäcket...
En ung student och en klädningsflik —
allt skymtar förbi dem på akterdäcket
som ogripbar och trolsk romantik.*

Små domnande skratt —

det lider mot hemfärd och midsommarnatt...

I blekaste ljus

*den hvita eskadern går fram med brus.
Propellrarna svänga och skummet stänker;
där stiger staden med skuggande hus,
och opraterrassens stjärnkarta blänker...
Färden har varit en dröm, ett rus,*

som sinnena väckt...

I morgon är hvardag och — glansen släckt.

ERNST HÖGMAN.

KLÄDNINGAR

der Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

till Kr. 3.50 per styck är väl billigt? Sänd Eder
nerfäskade och oanvändbara klädning för ke-
misk tvätt och prässning till Örgryte Kemiska
Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg och Ni blir för-
vånad öfver det goda resultatet.

Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vän-

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter!

Finare Post-, Skrif-, Kopie-
och Tryckpapper
samt Kartong.

Ljusns textpapper tillverkas af Klippan.

Julia Staaff.

En lärarinnegärning.

NINTE VILL MAN HÖRA NÅGOT om en liten småskolelärarinna i landsorten, du," sade hon med en humoristisk glimt i ögat. "Om jag åtminstone hade bildat en F. K. P. R. eller skrivit så mycket som en novell ändå, så kunde det väl vara. Men nu har jag bara bildat en liten "Daggdroppe"* och aldrig kommit längre som skriftställarinna än att skriva terminsbetyg. Så inte vill Idun ha mig, tänker jag." Och därmed slickade hon vidare på sin strumpa. Ty hon slickar strumpor, såsom en gammal lärarinna i landsorten ägnar och anstår, t. o. m. i dessa kvinnosakens tider:

Jag hade andra tankar om vår förnämsta kvinnotidning. Den skulle föga fylla sin plats såsom sådan, om den inte hade rum och intresse för en kvinnogärning äfven af det slag som Julia Staaffs.

Slakten Staaff känna vi alla i dessa dagar. Vår statsminister bär det namnet. Med honom är Julia Staaff släkt. Staaffska namnet har gjort sig känt äfven på andra områden än på det politiska. Kyrkoherde Staaff i Adolf Fredrik är nog än icke glömd i hufvudstaden, och målaren Karl Staaff har gjort sig ett namn i vår svenska konstshistoria.

En bror till denne Karl Staaff blef militär och bosatte sig i Jämtland, där han gifte sig med Amalia Ramstedt, af jämtsläkt. Kom aldrig och jämför någon med jämtan i Julia Staaffs närvaro. Det lönar inte att komma med uppländskan Birgitta eller smålänningen Linné. "Vänta ni, bara jämtarna få vara med lite mer i världen, så får ni allt se," säger hon, och strumpstickorna komma i hotande närhet till edra skeptiska ögon. Så det är bäst, att man ger med sig.

I löjtnantshemmet i Östersund växte upp en hel rad vackra döttrar, af hvilka Julia var den näst yngsta, född 1855. Då fadern blef ryttmästare, flyttade familjen till

bostället Rödögården, inte så långt från staden. Det var på indelningsverkets tid det där. Det var ett glädt och ytterligt gästfritt hem, på äkta norrländskt-svenskt vis. Och det draget har alltid funnits hos dottern från detta hem. Den hjärtligaste välvilja, en öppen hand, som haft lätt att låta slantarna gå men haft svårt att hålla dem kvar, ett hjärta, som alltid varit färdigt att hjälpa andra men som aldrig bekymrat sig för den dag, som skulle komma — det gammalsvenska draget ärfde hon från fadernehemmet.

Emellertid blef fadern pensionerad och flyttade från Rödön. Det var knappt om brödet i det barnrika hemmet. Som vackra anlag för teckning funnos hos den unga flickan, blef hon i tillfälle att utbilda sig en kortare tid i Stockholm i Tekniska skolan. Och så skulle hon förtjäna sitt bröd själf. Under ett besök hos en gift syster i Sundsvall lärde föreståndarinnan för en flickskola, den rikt begåfvade, (synnerligen originella) fröken Emelie Gyllencreutz, känna Julia Staaff, och som hon behöfde en teckningslärarinna, fick fröken Staaff denna plats. Snart upptäckte fröken G., att den nittonåriga flickan hade anlag för lärarinnekallet, hvarför hon fick försöka sig på att undervisa småttingarna; hon beredde henne ock tillfälle att genomgå Säbrå småskoleseminarium. När fröken G:s skola öfvertogs af staden, sammanslogs med stadens flickskola, fick Julia Staaff platsen som lärarinna i föreberedande klasserna. Såsom sådan har hon kvarstannat vid Sundsvalls flickskola i icke mindre än 35 år. Tillsammanlagdt kan hon se tillbaka på en 37-årig lärarinnegärning. Detta är de yttre dragen af hennes lif.

Märkliga äro dessa ingalunda. Men det är genom dessa undangömda, tåligena, stillsamma arbetare på fosterlandets många tegar, som grunden muras till vårt lands framtida verk i världen. Hur många små stentar ha icke under dessa 37 år lagts af den trogna arbetaren! Visst äro de gömda, som de djupast lagda bruka vara, men de finnas där i alla fall. Och skulle ingen sakna dem af oss — fosterlandet skulle sakna dem.

Det var allt den ömmaste punkten jag nu vidrörde i Julia Staaffs hjärta. Om hon var fosterländsk? Hon var ju krigardotter, det var det ena. Och hon var lärarinna, det var det andra. Skulle hon inte lägga kärleken till det egna landet i de där små hjärtana, som voro så troskyldigt redo till allt hvad "fröken" ville, att de skulle göra? Därför fram med sparbössor för att samla för försvaret eller något annat, som stod på, för det gemensamma hemmet! Och det kunde man vara viss på, att när bössorna tömdes, så kunde det vara klenst nog med slantarna i de högsta klasserna i synnerhet, men i fröken Staaffs klass hade man alltid mest. "Jag säger åt dem jämt," förklarade hon tryggt. "Jag säger, att de inte ska ge sina slantar till något annat alls och att de ska be hemma att få af far och mor så mycket som möjligt. Det kan man gärna göra. Hvarför ska pengarna gå till allt annat fåfängligt? Man har så godt om pengar till sig själf. Ånej, de kunna gärna få höra, att det finns något bättre att ge till", och så svänger hon ut genom dörren till lärarinnerummet med korta steg och smäller igen dörren med särskildt eftertryck.

Men hon har ännu en öm punkt. Det är missionen, Guds rikets framgång på jorden. Lifvet har fostrat henne så, att hon har sin egen ankargrund fast för alltid. Af den glada, mycket humoristiska, af alla för sitt

trefliga väsen eftersökta unga flickan, har med åren blifvit en kvinna, som vet, att denna världen inte är målet för vårt lif. Den är bara en genomgång till det lif, som hör himlarnas rike till. Med hvarje år har synen på evigheten för henne blifvit klarare, sjukdom och andra svårigheter ha allt mer fått bli bärare af Guds kärleksfulla omsorg, längtan efter evighetens skatter fördjupats. Med vill hon därför vara, då det gäller att arbeta för Gudsriket, i kyrkliga former också. Ingen kan vara ifrigare, då det gäller att skaffa pengar för något företag. "Ge mig 200 exemplar af barnbidningen, prosten, jag ska allt laga, att de bli sålda," säger hon. Och sålda bli de. "Nu har jag sålt 150 biljetter till professor Kolmodins föreläsningar," kom hon en dag och sade triumferande. "Det kan väl hända, att man inte går, men så har man ändå fått veta att det finns annat att höra än strunt, och pengarna har jag fått af dem," tillade hon med en viss skadeglädje — närapå.

"Som jag tänker, att ni alltid läser bibeln hemma, så skulle jag vilja, att ni tog reda på fars bibel och sökte upp ur den bibelspråket, som vi har i läxa," kunde uppmaningen ljuda till de små. "Om ni inte finner det själf, så vel nog far att hjälpa er," säger hon i förbigående. Och det kan hända, att en gammal bortglömd bok har fått lof att tagas ned och dammas af, och far har allt fått lof att hjälpa Erik eller Greta, som inte ge sig förr, för se "fröken" har ju sagt det!

Och på det sättet vet Julia Staaff konsten att "så vid alla vatten".

Det blir stor saknad i lärarinnerummet nästa år. Julia Staaffs glada ansikte få vi inte se där längre, ty hon lämnar oss med detta år. Hennes ögon vilja inte göra tjänst som förr, hvarför hon måste sluta skolarbetet. Vi komma att sakna henne mycket, hennes humor, som aldrig tröt, hennes intresse för både likt och olik. "En sådan härlig konsert i går, var ni där?" kastar hon åt en i förbifarten. Det kan ju ibland ha varit så och så med härligheten, kanske finsmakare kunna tycka. Men henne har det fröjdat, och då är det ju bra i alla fall.

Och då jag i tankarna ser henne sitta tidigt om mornarna vid 7-tiden med sin öppna bibel och vet henne på sitt barnsliga, trohjärtade sätt lägga allt för den faders fötter, som är i himmelen, så önskar jag att det vore många, många i vårt land, som hade en så stor lifsgärning kvar vid sitt lufs afton som vår gamla kamrat.

Ty att lysa upp vägen till evighetens land med bödens gärning, då annan lifsgärning synes vara en förvägrad — har man det som frukt af sitt lif, då har man sannerligen icke lefvat förgäves.

ELIN RYDBERG.

Ärade halfårs- och kvartalsprenumeranter

erinras härmed om vikten af att utan dröjsmål förnya prenumerationen för årets senare hälft, för att därigenom undvika afbrott i tidningens regelbundna expedition. Samtidigt tillåta vi oss påpeka att det är så mycket nödvändigare att prenumerationen nu verkställas, som alla våra prenumeranter gratis erhålla

Iduns julnummer 1913,

hvars förträffliga litterära innehåll och konstnärliga utstyrelse ensamt äro värda prenumerationspriset.

GRATIS erhåller enhver vid rekvisition min rikt illustrerade praktikalbum med ringmått, med tusentals juvel-, guld- och silfverpiesser illustrerade i värden till miljontals kronor. KUNGL. HOFJUVELERARE. JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 19-21.

För hudens vård och ansiktets skönhet
CRÈME SIMON J. SIMON, PARIS.

K. ANDERSON

Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

Timglaset.

En midsommarberättelse af RUTH ALMÉN.

ET GAMLA SKOLHUSET LAG I midsommarglans och morgonsol på sin gröna udde och speglade sig med oskyldig glädje i den lugna lilla sjön.

Några barn voro där för att löfva. De hade kommit tidigt på morgonen för att bereda den gamle afhållne läraren en glad öfverraskning. Det var hans sista år i tjänsten, sedan skulle han draga sig tillbaka och lefva på sin lilla näfva pension.

Barnen tassade så lyst omkring för att icke väcka honom innan allt var färdigt. Deras kinder voro röda och deras ögon strålade i den starka luften, och under deras flinka händer förvandlades den litet bristfälliga förstugukvist till en riktig löfsal.

Men den gamle mannen hade haft främmande den natten och barnen hade ej behöft vara så ängsliga att han skulle vakna. Han hade känt sig trött på kvällen och tidigt gått till hvila, alldeles ensam i hela huset, ty hans tjänarinna hade fått gå hem till sitt att fira helgen. Under årens lopp hade han vant sig att emellanåt reda sig själf och funnit att sådant litet praktiskt sysslande hjälpte honom att bevara själen frisk och spänstig.

Som han då lagt sig ser han i den ljusa sommarnatten att någon kommer in alldeles lyst och sätter sig på stolen vid sängen.

Det var något hos den tyste gästen, som väckte hans minne om en dröm. Han var då ännu ett barn. Han hade sett en härlig ljusgestalt och denna hade räckt en underlig tingest emot honom.

Då hade han försökt gripa tag i leksaken, men gestalten hade vikit undan och han hade blifvit så besynnerligt tung i kroppen, hade hvarken kunnat lyfta hand eller fot.

— Hvad är det? hade han frågat, ty föremålet väckte en sådan underlig åtrå hos honom.

— Det är ditt lifs timglas, svarade den ljusa gestalten. Om du söker det eviga, skall sanden häri blifva äkta pärlor. Evigheten begynner medan vi lefva. Sökarne undfå dess gåfvor droppvis, ofta utan att veta det, och då de öfverskrida gränsen, ha de där en samlad skatt.

Så hade synen försvunnit, och ännu halft sofvande hade han tänkt:

— Detta var mitt lifs ängel, som mor talade med mig om i går.

Sedan under ett helt långt lif hade den drömmen stått för honom hvar gång något särskildt händt honom af glädje eller sorg, och alltid i samband med hans moders minne. —

— Så väl att hon dog, innan hon fick se hur jag misslyckats, sade han nu högt. Hon trodde alltid det skulle bli något af mig.

— Hon vet allt om dig, sade den främmande.

— Äh, vet hon det, stackars mor! utbrast gubben, medan han reste sig upp och stirrade gästen in i ögonen.

— Ja, men hon är stolt och lycklig, som mödrar pläga vara, då deras barn artat sig väl, fortsatte denne, och ett obeskripligt leende lyste i ögonen på honom.

Den gamle suckade djupt.

— Öfver mitt lif kan skrivas med stora bokstäfver: fåfäng möda.

— Är du så säker på det? frågade gästen allvarligt. Vill du vi tillsammans skola gå igenom några blad ur din historia och se efter?

— Då anar jag hvem du är, sade den gamle stilla, och om någon har rättighet till detta, så är det du.

— Som barn — hurudan var du som barn?

— Jag var väl ungefär som andra, svarade gubben, men om man hade skäl att säga, att jag var ett "snällt" barn, så faller ingen förtjänst på mig för det. Jag hade det godt på alla sätt, och mina föräldrar lärde mig det som var rätt och vackert. När jag bara tänker på hur mycket mor lärde mig genom lek och sagor!

— Så dog mor, fortsatte gästen.

— Ja.

— Och du blef så småningom mycket förändrad.

— Ja, det blef jag.

— Du sökte kamratlif och nöjen och skötte icke din skola.

— Sant, sant.

— Så skulle du haft den hvita mössan — och samma år dog din far och du stod utfattig.

— Oh ja, sade den gamle, mycket har jag gått igenom, men det glömmar jag aldrig! Mina kamrater stormade jublande ut, men jag fick gå bakvägen, och min sjuke far mötte mig i dörren därhemma. — "Stackars min gosse," sade han, "hvad skall det nu bli af dig! Jag har kanske icke långt igen, och jag har gjort stora förluster. Du får ingenting efter mig. Men med arbete kan man komma långt. Försök att bli en bra karl, och glöm aldrig din mor!"

Då såg jag att han hade suttit med hennes bild framför sig, och jag rusade ut och gick och gick genom gatorna, kom bort ur staden och in i de stora skogarna. I ett par dagar sökte man mig, och när de förde mig hem igen, hade jag ingen far.

— Så var det, ja, sade den främmande. Lifvet är icke alltid lätt. I de dagarne ropade du på mig, men liden var icke inne.

— Min far hade haft en rik umgängesvän, sade den gamle. Jag skref till honom och bad honom hjälpa mig att försöka examen igen. Jag blottade min själ, jag sade honom, att jag ville göra allt för att komma långt, att jag drömde stort och ville offra hvad som helst för att nå mina drömmar. Att jag ville bli nyttig för mitt land! Det var en ynglings öfverspända utgjutelser, men ärligt menade!

— Och svaret?

— Svaret, ja! Att jag gjorde bäst i att drömma om, att skaffa mig tak öfver hufvudet och mat och kläder, och att, ifall detta lyckades, jag borde vara storligen belåten! Han för sin del skulle bli det, ty han hade, dess värre, inga höga tankar om sin tids lata ungdom.

Då jag läst hans bref, lade jag mig på knä och svor en ed att aldrig be om hjälp, om jag så skulle få svälla. Det var syndigt, det vet jag, men jag svor eden och jag höll den.

— Ja, du fick inga pärlor i timglaset på den, sade främlingen.

— Äh, du känner min dröm, sade gubben. Så den drömmen har förföljt mig! Den kom till mig om igen, den natten, då jag somnat med det där brevet hopkramadt i handen. Den hjälpte mig börja, ensam och öfvergifven, och att uthärda de försaker, som

följde — läxläsning och plugg med dumma, lata barn — det kalla vindsrummet — icke så värst mycket bevändt med födan — trasiga skor. Och allt detta för att få examen till folkskollärare.

— Ja, men så blef det också några små pärlor.

Den gamle såg med stora ögon på sin gäst.

— Blef det! utbrast han. Men i detsamma flög ett förläget leende öfver hans ansikte. Äh, så barnslig man blir, då man blir gammal. Drif icke med mig!

Den främmande tog fram ett timglas under sin kapp och skakade det. Sanden tycktes skumma och öfverst visade sig några små pärlor.

— Nej, har man sett! utbrast den gamle ifrigt. Det här tycks mig alldeles som ett underverk.

— Så blef du då lärare och fick en bra plats, var det icke så?

— Jo. Jag fick tak öfver hufvudet och mat och kläder, men jag kände mig gränslöst olycklig, ty det var så helt annorlunda än det jag en gång drömt, och jag förstod att nästa trappsteg, om jag skulle nå det, komme att kosta många, långa år och alla fristunders arbete.

— Ja, sade gästen, jag vet. Och några pärlor blef det icke af din bitterhet och ditt missnöje.

— Men så lärde jag känna henne, hviskade den gamle. Äh, en sådan tid det blef! Hela lifvet fick en annan belysning.

— Det var en lycklig tid alltså, sade gästen.

— Ö, ja, så lycklig, hviskade den gamle.

— Minns du, när det första gången gick upp för dig: att älska är icke detsamma som att vara lycklig?

— Min stackars lilla hustru! sade den gamle.

Gästen log.

— Ja, du älskade henne icke mindre för det hon gjorde dig olycklig. Du ville älska henne ifrån fåfänga och yllighet, du ville vinna henne för godheten och sanningen. Ty en stor förändring hade skett med dig, utan att du visste det själf. Du hade lärt att tänka stort om den uppgift du fått, men hon ville egga dig till att nå längre — i det yttre.

— Hon var så vacker och barnslig, sade den gamle. Elak var hon aldrig, men alla ha icke lika lätt att öfvervinna frestelserna.

— När hon så en dag rymde med en annan för att söka guld och glitter på andra sidan det stora vattnet, förlät du henne. Se denna vackra pärla.

— Den var lättköpt. Hur skulle jag kunna vredgas på henne, hvars natur jag kände så väl. Jag är ledsen att jag aldrig fick veta hur det gick henne. Kanske fick hon det svårt.

— Äh ja — men ni människobarn få det i allmänhet bättre än ni förtjäna. Men här är ännu en pärla, vi skola tala litet om. Det är den största af dem alla.

— En djup blygsel får makt med mig, sade den gamle. Jag, som har utträttat så ömkligt litet i lifvet.

— Ja visst, på ett sätt. Men denna pärla vann du, när du bar människors förakt för rättvisans och sanningens skull.

— Tala om hur det var, bad den gamle. Hans läppar darrade och han slöt ögonen.

Pellerins Växt-Margarin ..... **ersätter** .....
det finaste mejerismör.

Fem små resebref.

II. Alexandria.

Rue Chérif Pascha i Alexandria.

— När du blef lämnad ensam och sista gnistan af den belysning öfver lifvet, som du nyss talade om, var släckt för alltid, då fick du ett sådant stort medlidande med mänskligheten. Du fick upp ögonen för, hur olika lotterna äro delade. Du ställde dig på svärmarnas sida, de som drömma om likställighet och broderskap. Detta kommer, men i det tusenåriga riket. Ty långt större än den yttre skillnaden mellan människorna är den inre. Det är däri det stora, oöfvinneliga hindret ligger för den vackra tanken. Och lyckan ligger icke i att äga så eller så mycket af det som ni alla ändå en gång skola lämna. Lyckan ligger i att vara god. Detta är på samma gång så svårt och så lätt.

— Detta lärde jag mig så småningom förstå, sade den gamle. Men då hade jag redan hunnit göra mycket ondt. Jag var icke utan skuld i en hel del bråk, som kostade de upproriske och deras hustrur och barn mer än det gaf dem. Man sade att jag doppade min penna i blod och smorde min tunga med eld.

— Du hade vänner och beundrare då, du hade en viss maktställning.

— Jag ville ge till mycket för att icke ha vunnit något af allt detta.

— Du fick en varning af dem, som stodo öfver dig?

— Och det jag liksom aningsvis hade känt, blef mig då visst.

— Och på det förlorade du dina vänner, som kallade dig en feg öfverlöpare, och några nya fick du ej dämpa, ty det andra lägrets kämpar tänkte detsamma om dig.

— Ja! Nå, det var ju ändå inte värre, än att det kunde bäras. Men jag bar hellre ensamheten i ödemarken än i storstaden, och så sökte jag hit, till denna tysta härliga plats.

Han reste sig i bädden och såg genom fönstret ut öfver den månbelysta nejden.

— Och här har du varit nöjd? Säg, skulle du nu önska att du fått byta ut ditt lif mot någon annans?

Den gamle föll tillbaka mot kudden och ett ljusst leende gled öfver hans drag.

— Icke nu då allt är öfver, svarade han.

Dödsängeln sträckte ut sin hand med miglaset och skakade det. Då föll all sanden bort som genom ett såll, och endast pärlorna blefvo kvar.

— Se, sade han, detta är din skatt i himmeln. Upp och följ mig!

När barnen hade löfvat förslugukvisten färdig och fin, knackade de på för att väcka den gamle, men ingen svarade. Då försökte de öppna dörren och detta blef dem lätt, ty ingen hade låst till den kvällen förut. De gingo in, men deras gamle lärare var sig ej lik. Blott en stel harn låg på den plats, där han somnat in.

Men det underbara hände, att ingen af barnen blef rädd. Ty dödsängelns sista ord hade tändt ett sådant ljus i den gamles hjärta, att ett återsken däraf ännu dröjde öfver hans ansikte. Och han hade så många gånger talat med dem om döden, och om att den, som söker det goda, ingenting har att frukta, så att de alla stodo därinne som inför en vacker alltartafla.

Men då började ett af barnen snyfta:

— O, om han ändå först hade fått se hur fint vi gjort åt honom!

Det var ett barns tårar.

SOLEN HAR JUST GÅTT UPP.

Nyfiken på de första araberna liftar jag ner i lotsbåten, som just lagt till vid ångarens sida. Med inbillad lifsfara kraflar sig lölsen uppför lejderen, hans röda fez sticker upp öfver relingen, och hans mörka ansikte lysen af välbehag vid åsynen af en hvit dam. Med sin bruna hand berör han panna och hjärta, österlandets vackra, betydelsefulla hälsning.

Innanför ett nätverk af master, rör och ångbåtsskorstenar glimmar en oändlig räckta af hvita och gula taklösa hus. Bakom det svindlande höga fyrornet, Pharos, skimrar Ras-el-Tins palats, där khediven ibland tillbringar några sommarmånader. Längst i söder försvinner en sandig blekgul kust, strödd med palmlundar. Fyrkantiga som klotsarna i barnens bygglådor trängas midt emot oss hus vid hus, öfver hvilka höja sig fabriksskorstenar, lika fula som i Europa, minareter och af vinden illa medfarna dadelpalmer, lika utslitna upp- och nedvända sopkvasar.

En dag för mer än tvåusen år sedan hade den unge världseröfraren Alexander nått stranden väster om Nilmyningen, där Medelhafvets vågor, jagade af nordvästen, bryta sig mot Ras-el-Tins udde. Här grundade han en stad, som genom grekisk kultur och handel skulle ge nytt lif åt det älderdomströfla Egypten. Än i dag är det också grekerna, som utgöra det talrikaste och rikaste europeiska elementet. Senare en gång landade här Pompejus och Cæsar med romerska legioner, och hit kom äfven Napoleon med sina stolta drömmar att krossa Englands makt. För trettio år sedan grusade engelska kanoner och bomber de franska kvarteren i stadens midt, och öfver ruinerna marscherade engelska trupper in och besatte staden för att stanna där. Sedan dess ha engelskt kapital och engelsk företagsamhet alstrat en ny blomstring i pharaonernas urgamla land likt en ny nilöfversvämning.

Alexandria är en kosmopolitisk stad, en jättemarknad, dit alla nationer stämt möte för att köpa och sälja. Den egentliga infödingsskuden närmast hamnen är den för främlingen intressantaste. De europeiska affärskvarteren med raka gator och stolta byggnader utbreda sig kring Mohamed Alis torg, med en ryttarstod af den förste khediven. Längs stranden åt öster ligga de rika europeernas villor, omgifna af trädgårdar, i förnäm tillbakadragenhet från larmet och myllret. I denna stadsdel bebod konsul Silfverhjelms en praktfullt inredd villa, där han och hans charmant fru på det älskvärdaste sätt utöfva värdskap för svenskar, som haft lyckan att bli introducerade i deras hem.

De inföddes stadsdel gör intryck af förfall och vanvård. En österlänning skulle aldrig komma på den tanken att reparera sitt hus. Är det Allahs vilja, att taket skall ramla ner öfver honom, så låter han det ramla. I allmänhet ha husen tre eller fyra våningar, öfversållade med balkonger och försedda med träjalusier för fönstren för att utestänga heftan. Ofverallt från de större gatorna öppna sig smala gränder, som locka med äfventyrets tjuvning men afskräcka med sin smuts och sin obeskrifliga lukt. På dagen stå husen troligen tomma, ty portgångar och trottoarer myllra af människor i alla åldrar, sittande, liggande, stående, gående, rökande, sladdrande, slött dåsande eller sofvande. Vänligt eller likgiltigt betrakta de främlingarna, men intet spår af hat eller fanatism kan märkas hos dem. Oväsentligt och skrämnet är fruktansvärdt, ty när araberna tala låter det som gräl. Lemonadförsäljare skramla med sina mässingsbägare, vattenbärare med drypande svarta lädersäckar af kalfskinn skrika ut sin alltid begärliga vara; åsnor skria, getter bräka, spårvagnar ringa.

I de öppna kaféerna sitta höglidligt pratande dagdrifvare och dricka sitt kaffe, spela domino eller suga med allvarlig uppsyn på sina brokiga vattenpipor. Kvinnor, iklädda svarta skynken, med en svart slöja för ansiktet, som endast lämnar pannan och ögonen fria, drifva i grupper från bod till bod, prata och köpslå. Armbanden blixtra och silfverringarna kring deras folknölar halka ner mot deras snedgångna tofflor. Barn leka i rännstenarna eller rida gränsle öfver sin mors axel och hvila sina smutsiga små händer på hennes hjassa. Ofta ha de en silfverring fastsatt i öfre kanten af örat, ibland är framhåret flätadt till en liten tofs, i hvilken en slant hänger fram öfver pannan, kanske en amulett mot onda makter. Om kvinnorna, åt mistone på gatan, ej tillåtas bära annat än svart, så fråssa männen i färger. Deras kafftaner löpa genom hela färgskalan, fastän blått kanske är vanligast. I västerlandet är som bekant ingen belåten utan att han är missbelåten, men alla dessa mörkhyade varreiser se glada ut, fastän det för en västerlänning är svårt att räkna ut hvad anledning de kunna ha till sin belåtenhet. Deras mat är bröd och gurka eller ett mellanting mellan smör och ost, deras dryck är vatten, de sofva på trottoaren och de bo kanske i en portgång, många af dem, men deras läppar le ett friskt leende och deras ögon äro barns, som vänta sig en treflig födelsedag.

Från turistsynpunkt har Alexandria ej många sevärdheter, men katakomberna äro värda ett besök. Med dragomanen Alek som förare begäfvos vi oss därtill i droska, medan Tusse galopperade bredvid på åsna följt af sin åsnepojke. Stackars åsnepojke, han var en man på 40 år, men sprang

40-årig erfarenhet som en af de förnämsta möbelfirmor i landet hafva

A. SELANDER & SÖNER,
GÖTEBORG & STOCKHOLM.

Den som anskaffar möbler, utan kostnadsförslag från oss, går kanske miste om just det, som skulle passat honom bäst.

KONSTNÄRLIGT SKOLAD LEDNING.
BINDANDE GARANTI FÖR
FÖRSTKLASSIGT ARBETE.

FÖR STOCKHOLM:
Särskild MÖBELARKITEKTBYRÅ
med profustställning, **Normalmstorg 18.**
Föreståndare: **Sigge Almén.**

så att svetten lackade, alljämt daskande på åsnan med en käpp och skrikande a-a-a-a. Man sliger ner för en nött spiraltrappa af sten, vandrar genom labyrintiska gångar huggna i sandstenen till grafkamrar, upplysta af elektriskt ljus, hvilka nu endast hysa några benskräfvor. De mumier, som funnos kvar, ha fått flytta upp i dagsljuset och kunna nu begäpas af turister, där de sofva med korslagda händer och tomma ögonhålur i glaslådor i muséet.

Naturligtvis kommer ingen hit till Alexandria utan att köpa ett eller annat att medföra som minne. Låt oss då stiga in hos Thawa på Rue Cherif Pascha. Han säljer mattor, pärlmorinlagda bord och kistor, bronser, väfnader och antikviteter, till och med en mumiehand i en glaslåda såg jag där. Vid en kopp tjockt turkiskt kaffe och en cigarrett bredas österlandets skatter ut för ens ögon, och inför hans mjuka tonfall och talande åtbörder kan ingen börs hållas tillsluten. Swedish people are my brothers, säger han och kanske öfverraskar han en plötsligt med att säga micke vackert eller tack så micke, ty svenskar, som besöka Alexandria, hitta alltid till honom.

Eller följ med in i en mörk liten butik inne i arabstaden, med utsikt till en österländskt doftande gränd. En svettig, oljig jude låter de härligaste pleureuser falla som lärpilar inför våra ögon, medan hans tunga flödar af obegriplig vältalighet. Handeln sköles på jidditsch, franska, engelska, arabiska och svenska och teckenspråk och priset växlar i piaster, francs och shillings. I tre dagar pågår köpet men slutar till ömsesidig belåtenhet.

En vecka ha vi lefvat i denna främmande värld, och Ymer är färdig att afgå till Sicilien. Utanför de hvita bränningarna skimrar ett ljusgrönt vattenbälle, som småningom öfvergår i det underbaraste ljusa blå, genomskinlig turkos med guldkimmer däröfver. Synranden mörknar till violett, ur hvilken himlen sliger i blek purpur. Vi sluta ögonen för att i minnet bevara, innan den försvinner, denna underbara färgsymfoni såsom en sista hälsning från Österlandet.

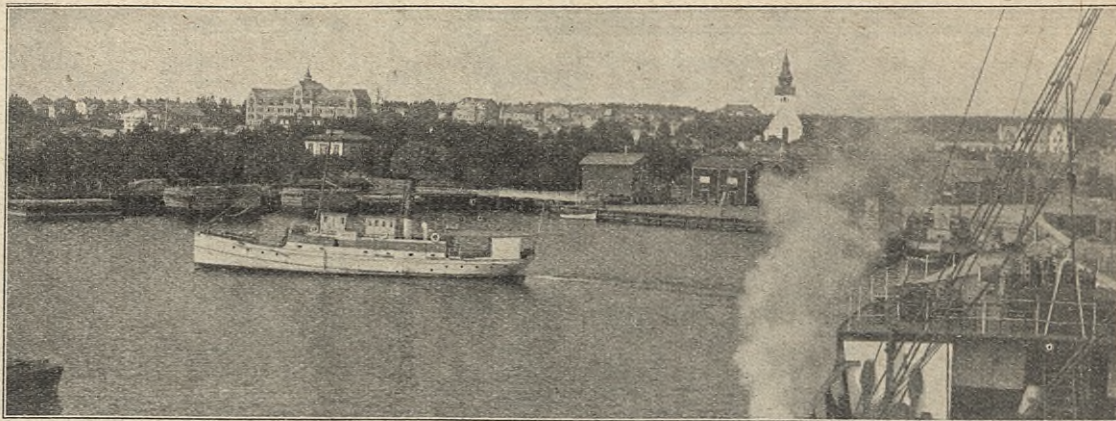
HAMED.

Rösträttssegrar.

DESSA DAGAR, DA DE SVENSKA kvinnorna ifrigare än någonsin arbeta på att föra sin rösträttsfråga fram till lösning, är det med särskildt stor glädje de hälsa framgångar i andra länder. De stimulera de arbetande och imponera på vetersakarne. När de kommunalt röstberättigade kvinnorna i Norge år 1907 vunno politisk rösträtt, hälsades deras seger med stor glädje i Sverige.

I år ha vi ånyo anledning att lyckönska de norska kvinnorna, i det de vunnit allmän rösträtt och alltså blifvit politiskt likställda med männen. Att stortinget utan debatt och utan votering skänkt kvinnorna denna deras rätt bevisar, att det icke ångrat det steg, man tog 1907.

I Amerika går kvinnornas rösträtt framåt så snabbt, att man knappast hinner följa med. År 1911 vid kongressen i Stockholm voro fem stater vunna, i år vid kongressen i Budapest räknar man elfva stater, som gifvit kvinnan politisk rösträtt. I flera stater är frågan inför afgörande, t. ex. i staten New-York, där en storartad kampanj, som skall ledas af Mrs Call, nu förberedes. En seger i denna stat blir afgörande för hela rösträttsfrågans läge i Amerika.

Hudiksvall sedt från hamnen.

Hudiksvall — den norrländska utställningsstaden.

HU LANGRE MOT NORR, DESTO ljusare natten, som redan på Hudiksvalls breddgrad förbyter sig i dag. En dag, som är obeskriplig för den som icke sett den, och som för den som sett den är en dröm. Från Stockholm mot nordnorden med järnväg. Åt Hälsingland! De vackra vyerna möta redan vid Kilafors — så följ slag i slag: Bollnäs, Arbrå, Järfso, Ljusdal. Hela vägen Ljusnans slingrande band och hälsingbergens än runda, än kärva former. Vi passera de mångbesjunga Dellarne vid Delsbo. Så Hudiksvall.

Utställningen, som öppnades söndagen den 15 af länets höfding greve Hamilton, är, enligt Hudiksvallsbornas utsago ingenting att se. Hudikarne ha svenskarnes kardinalfel, den öfverdrifna blygsamheten, i ovanligt hög grad utbildadt. För främlingen, som träder in genom den ställiga utställningsportalen, verkar redan första anblicken af utställningsfältet högst tilltalande. Den terrassformiga terrängen är ju också sällsynt väl lämpad för sitt ändamål. Högst dominerar folkskolan, som helt tagits i anspråk, och genom sin rumrikedom möjliggjort att man ej behöft bygga så många hallar som eljes varit nödvändigt. Här inrymmer — för att börja från början — en alldeles magnifik utställning af hemslojd, fyllande ej mindre än åtta — eller kanske rent af tio stora salar. Det mesta är utställt af öfre Hälsinglands Hemslojdsförening, hvars energiska och kunniga ledarinna fru Stina Rodenstam, jämte fruarna Andriette Hallgren från Ljusdal och Gunnil Rungqvist från Hudiksvall, ha hedern af denna afdelnings ordnande. Föreningen Hälsingelöjd i Söderhamn, hvilken är betydligt yngre och följaktligen ännu ej hunnit utveckla sig så långt som sin äldre kollega, utställer i en sal för sig. En särskild studie af denna afdelning vore frestande, men utrymmet förbjuder mig ett närmare ingående.

Högre upp alltså: Utställning af äldre kyrklig konst. Den stora gymnastiksalen är omdanad till en gotisk katedral, fylld med en massa rariteter, som hopsamlats från de flesta af Hälsinglands kyrkor. Jag säger rariteter, därför att d:r Janse, som förstår den saken, och som ordnat denna del af utställningen, säger mig att här finns fullt upp af unika saker.

Så än en trappa. Modern konst. Zorn, Carl Larsson och Fjæstad — färgen, linjen, ytan. Dessa tre fylla den stora "samlings-salen", som har öfverljus och är ypperlig för ändamålet. Zorn har fem stora oljedukar och en hel del etsningar. C. L. utställer hela

serien "Åt solsidan" jämte etsningar. Fjæstad ett flertal stora dukar, — bland hvilka några splittrnya snösaker, som måhända höra till det bästa vi sett af honom — och dessutom några gobelänger. I en mindre sal ha samlats några artister tillhörande länet. Erik Hedberg, blid och stilla. Edith Granströms allvarliga, rent af monumentala landskap från ett fiskläge utanför Hudiksvall. John Sten, parisaren, några af hans äldre dukar. Assar Peltersson, dråpligt skulpterade hälsingegubbar, och än flere.

En landsortsstad på 8,000, som kan på en gång åstadkomma tre så förstklassiga utställningar, som dessa nämnda, är afundsvärd och märkvärdig. Hudikarne kunna gärna sätta näsan i vädret och sturskna till en smula.

Ner igen. Ute på trappan stå vi betagna af den härliga utsikten öfver hamnen och staden. Något à la Stockholms ström i vissa drag.

Men tätt intill skolan väntar oss handtverks- och industrihallen. Här dominerar stadens handverk och industri, men äfven en hel del främlingar. — Särskildt keramik och konstsmide framträder, möbelindustrin har ett par goda utställare, och en altaranordning för fiskekapell är konstnärlig och original.

Nedför terrassens trappa, förbi en egenartad fontän, som gör sig riktigt bra i sin enkelhet, och vi hamna i Fiskerihallen.

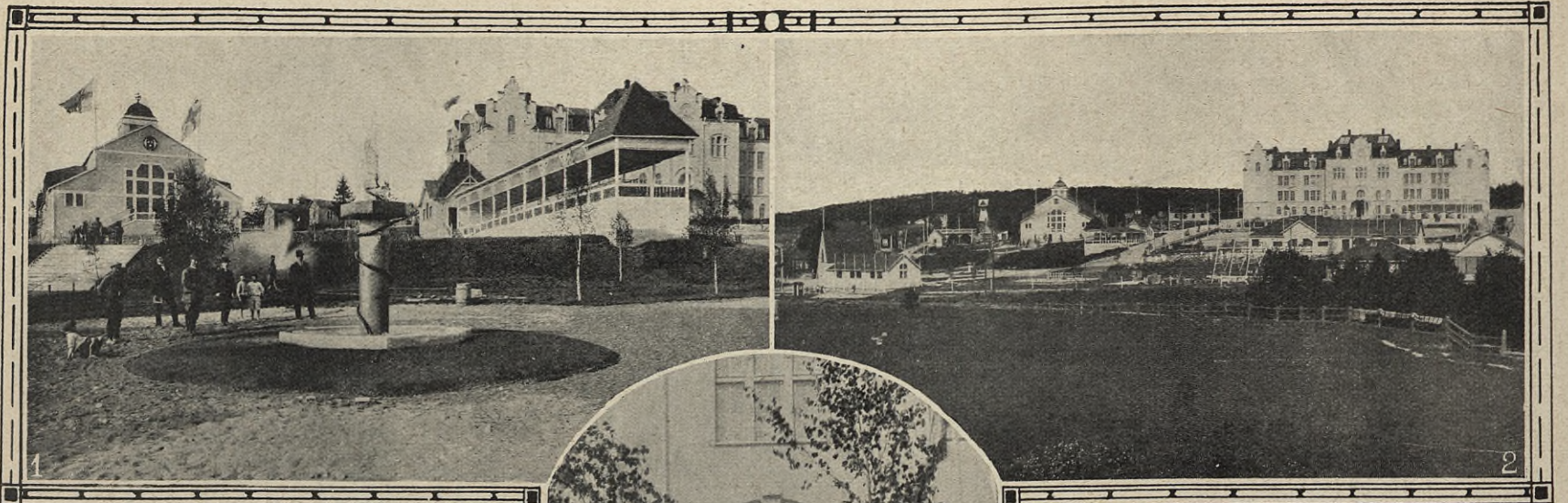
Fiskdon i oändlighet, "hermetik", och strömming i träkärl. En unik utställning af redskap belysande strömmingsfiskets utveckling från äldsta tider. Fyra akvarier, ett stort diorama — vy från Bålsö fiskläge — en fiskodlingsanstalt och mycket annat.

Så tvärs öfver nöjesfältet, med dess dansbana och lustiga hjul och vi träda in i maskinhallen. Här dominera motorerna — 40, 50 stycken. Så sågverksmaskiner och fröskverk och slikt. Många ledande firmor, sådana som Bolinders och Nya Stathmos märkas bland utställarne. Sen finns det restauranger och kaféer, verkstäder, med handtverkare i arbete och mera sådant.

Vill ni veta hvad jag mest glädde mig åt? Jo, att man i katalogen förgäfvessöker efter utställningsnummer sådana som: Tallrik och vas ornerade med påklustrade frimärken eller Utsikt från Libanon, oljemålning af barberare Carlsson, eller skepp uppriggadt i en literflaska — utfördt med vänster hand. Hudikarne måtte vara förståndigt folk.

För öfrigt är staden en idyll, endast här och där störd af en "skyskrapa". Mycket är vandaliseradt, men ännu mer bibehållet. Af

det gamla finnes till och med så mycket egendomligt kvar, att den ryktbare svenske orientresanden Mustafa en gång vid ett besök i Hudiksvall prisade den norrländska kuststaden som ett västerns Nagasaki. Ett kulturhistoriskt museum tillhörigt Hälsinglands Fornminnessällskap är bl. a. väl värdt ett besök. Förutom alla gamla grejor af det mest skiftande slag, är här inrymdt ett tafvelgalleri, där både Zorn och Carl Larsson,

1 o. 2. Från utställningsområdet. 3. Landshöfdingen greve Hamilton öppnar utställningen. 4 och 5. Kanalparti. 6. Kyrkan med

Kronberg och Hilleström och många andra — mest modernare mästare — äro representerade. Nu gå Hudikarne och önska sig en tafla af Wilhelmsson, af Hallström, af Karl Nordström och Fjæstad och — Eugen. Aptiten växer medan man äter, och i konstväg tycks denna staden vara omätligt omätlig. Hoppas mecenaterna tråda mellan.

VALE.

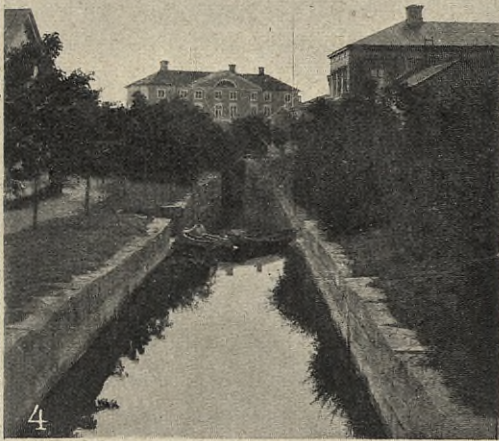
utsikt öfver fjärden. 7. Typiskt terrasshus. 8. "Köpmanberget". 1-3, 5-8 Emil Johansson foto. 4. Inga Undén foto.

BORGÄSTAREM
HÅDAR RISSIER.
UTSTÄLLN. ORDF.

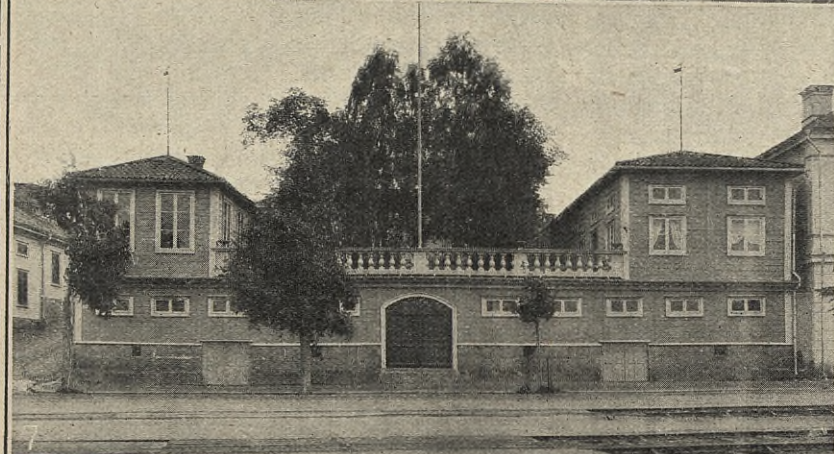
FABRIKÖR
E. HEDBERG.
UTST. KOMMISSARIE.

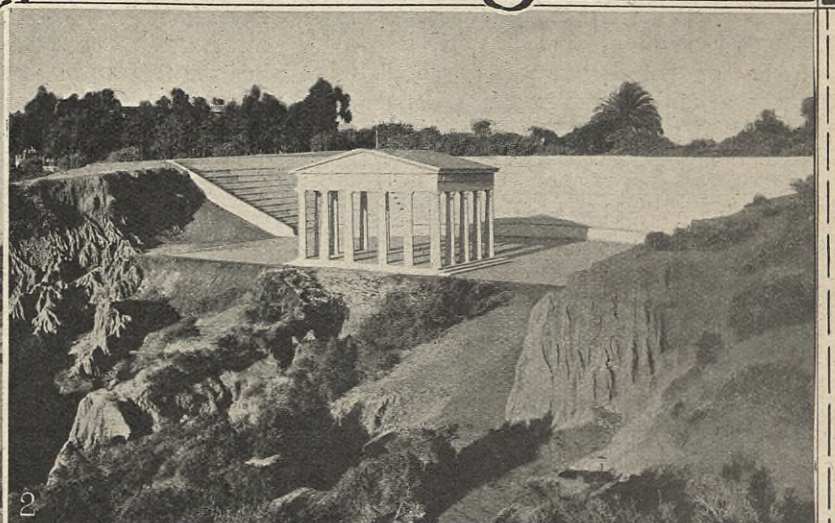
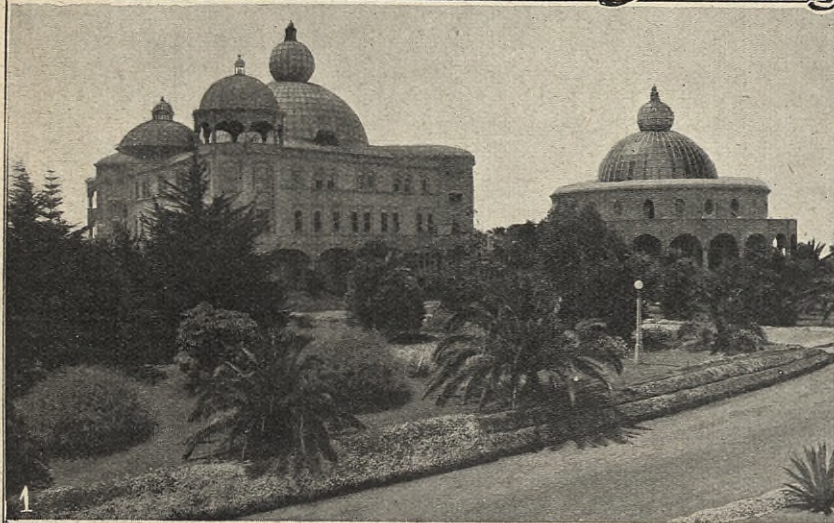
FRU STINA
RODENSTAM.

FREY BERGLUND
UTSTÄLLN. SEKRET.
OCH ARKITEKT.

"Athéns själ" på Visingsö.

SJÄLFVA MIDSOM-
maraffon öppnas
på det vackra Vi-
singsö i Vättern
en internationell
teosofisk världskongress un-
der ledning af Mrs Katherine
Tingley, Universella broder-
skapets och Teosofiska sam-
fundels öfverhufvud.

Som känt torde vara har
den teosofiska rörelsen sitt
hufvudsäte på Point Loma i
Kalifornien, där det existerar
en af Mrs Tingley ledd skola,
den s. k. Raja Yoga-institu-
tionen, där lärjungar mottagas
och utbildas i de teosofiska
lärosatserna i förening med
en moralisk, intel-
lektuell och fysisk
fostran.

Nu ha teosof-
erna för afsikt att
anlägga en Raja
Yoga-institution

1. Raja Yoga-lärover-
ket på Point Loma i
Kalifornien. 2. Den
grekiska teatern på
Point Loma. 3. Inter-
nationella represen-
tanter för Raja Yoga-
läroverket på Point
Loma, vid den Inter-
nationella Teosofiska
Fredskongressen, som
under ledning af
Katherine Tingley
hålles på Visingsö d.
22-29 juni 1913. Stå-
ende från vänster:
Maria Castillo, Kuba,
Frances Savage,
England, Susan Pay-

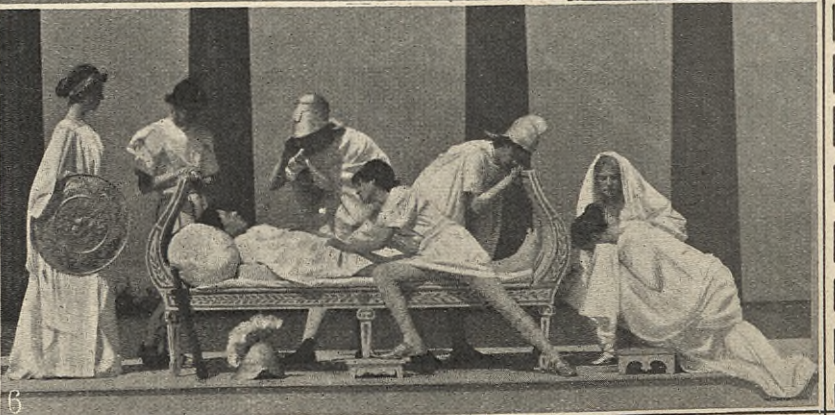

äfven å Visingsö, som skall
blifva lärans hufvudsäte i Eu-
ropa, och en af den vardande
kongressens hufvudhandlingar
kommer att bestå i nedlägg-
andet af grundstenen till
skolan i fråga.

Men därjämte skall kon-
gressen, som pågår från den
22-29 juni, illustreras af ett
historiskt festtåg, hvori grefve
Per Brahe d. y., herren till
Visingsö, Erik Gustaf Geijer,
Margareta Fredkulla m. fl.
skola representeras, vidare af
en uppvisning, "Svenskt hem-
lif i levande bilder", och slut-
ligen uppföres dels ett histo-
riskt skådespel, "Folkens ljus-

bringare", af den
walesiske skalden
Kennath Morris,
försvenskad
af redaktör Carl
Ramberg och hvori
herr Anders de

son, Amerika, Karin
Nyström, Sverige,
Kate Hanson, Ameri-
ka, Helene Plummer,
Amerika, Karin Hed-
lund, Sverige, och
Hagel Oeffl, Tysk-
land-Amerika. Sit-
tande från vänster:
Margaret Hanson,
Amerika, Cora Mar-
cer, Amerika, och
Ruth Westerlund,
Norge-Amerika. 4.
En blomsterfest i
Athen. 5. Homeros
lagerkrönes. 6. The-
tis öfverbringar sköl-
den till Achilles.

Wahl kommer att medverka, dels ett grekiskt drama på engelska, benämndt "Athens själ".

Vid det teosofiska hufvudkvarteret å Point Loma finnes nämligen bland andra institutioner en "grekisk teater", där ursprungligen klassiska tragöders verk såsom Äschylos Evmeniderna spelats af ungdomen. Det är en friluftsteater, hvars belägenhet prisas som underbart vacker. Här spelades äfven för ett par år sedan ett af studenterna själfva komponerad skådespel med motiv från det gamla Hellas, "The aroma of Athen", som lockade tusentals åskådare och framkallade entusiastiska utfalanden. Det blir detta spel, "Athens själ", en atheniensisk blomsterfest, hvars uppförande å Visingsö af The Womans International Theosophical League under medverkan af lärjungar vid Raja Yoga-akademien säkerligen kommer att utföra en mycket stark dragning till kongressen.

Det torde vara af intresse att erhålla några upplysningar om detta skådespel, som af amerikanska kritici omtalats i varma ordalag:

"Det var en minnesvärd tilldragelse," skriver en europeisk anmälare om en af föreställningarne, "det var en utgångspunkt för nya andliga strömningar och idéer. Man ser icke många gånger i sitt lif så mycken skönhet, smak och värdighet. Iscensättningen var helt i stil med grekiska konstregler. Här hade man funnit den gyllene medelvägen mellan sträng enkelhet och öfverdådig rikedom. Spelet är icke en kopia af grekiskt drama, men ett lefvande blad ur Athens lif. Man bevitnar ett kritiskt ögonblick i Athens historia: det peloponnesiska kriget står för dörren. Det stolta, det sköna Athen är i sin makts största dagar; hvilka mänskliga ideal som lyft henne till sin maktställning kommer till synes i skådespelets karaktärer. Det är således äfven en skildring, en målning af Athens själ, icke ett naket referat af yttre händelser. — — — Hvem ser icke hvilken ofantlig betydelse ett teaterstycke som detta äger, som konstnärligt och filosofiskt förtydligar dylika idéer. Det har ett utomordentligt uppfostrande värde, det anger en ny väg för dramati, som man hoppas skall leda till den mycket efterlängtade pånyttfödelsen, tillkomsten af en ny dramatik, ty det äger i sig kraft att tillfredsställa de nationella krafven. — — — Hvad som behöfves är skönhet, värdighet, jämvikt, sådana drag som framträdde i det athenska lifvet och som finna sitt uttryck i detta så mästerligt uppsatta skådespel."

"I vår moderna tid," skriver en annan anmälare, "då teatern öfvergår allt mer till geschäft och förkonstling och människor icke längre ge sig tid att lefva i egentlig mening, vågade man dock på ett håll i konstens namn införa nya metoder — en ny konst, som framställer djupa, lugna ting. Scenen var en sluttning af berget; i fonden nått med Stilla hafvets rytmiska gång. Öfver det hela en luft och en stämning helt främmande för det febrila lifvets äflan, den sanna konstens serena rymder. Det hade varit så lätt att förstöra styckets konstnärliga verkan, om den moderna teaterns metoder här funnit tillämpning. Men madame Tingley hade sorgfälligt undvikit denna fallgrop."

Dessa korta utdrag ur recensioner bära vittne om hvilket stort intresse skådespelet måste äga. Det består af fyra dialoger. I den första välkomnas Pharnabasis, blifvande persisk satrap, som år 431 besöker Athen. Åskådaren förflyttas till en af den attiska hufvudstadens berömda parker, akademian, vid tiden för blomsterfesten, anthesia, och här möta honom frejdade namn och personligheter, Euripides, Perikles, Aspasia.

I andra dialogen utvecklas temat "det sanna, det goda, det sköna", grekernas ideal i lifvet och konsten, hvilkas värde teosofien vill tillvarataga och förfäktas. Här gör man nya bekantkaper bland de gamle, en Phidias, en Sokrates.

Tredje dialogen utgör en målning af "det perikleiska Athens härlighet". Kriget utbryter. I den sista dialogen uttalas en sokratiske profetia om ett nytt Athens återuppståndelse i ett aflägsset västerland.

Mellanakterna utfyllas af danser, sånger, recitationer, som ansluta sig till och utgöra

ett stämningsfullt inlägg i skådespelet. Så sjunges en gammalgrekisk Svalsång, en hymn till Apollo, med ord och musik af antikt ursprung, det uppläses fragment af grekiska poeter såsom Simonides, Arkilokus och Alkman, korteligen, och för att citera en af de amerikanske recensenterna, man lever sig in i den antika kulturen, och glömmer för en stund bort det tjugonde seklet.

Vi återge här bl. a. några scener ur "Athens själ", som lämna ett förhandsintryck af det rent dekorativa elementet i det märkliga skådespelet. Hela den sceniska apparaten medföres från Point Loma, hvars storartade grekiska teater, ehuru den ett par år varit i bruk, ännu dock befinner sig i ofullbordadt skick, men väntas färdig till 1915. — Från festlåget m. m. hoppas vi i ett följande nummer kunna bjuda några bilder.

Sulligen må nämnas att till Raja Yoga-skolan å Visingsö skall också höra en konsthall, afsedd för de konstskatter skolan väntas förvärfva. Hit har prof. Julius Kronberg redan skänkt hela inredningen och en mängd konstverk från sin ateljé vid Lilla Skuggan, bl. a. sin stora målning "Eros". I gåfvan ingå bl. a. kartongerna till målningarna i Dramatiska teaterns salong.

Vid kongressen anordnas f. ö. också en tillfällig konstutställning, för hvilken man lyckats få disponera arbeten af Carl Larsson, Cederström, (Birgittataflan), Kallstenius, Liljefors, Fjæstad, Kreuger, Wilhelmson, fru Boberg, Milles, T. Lundberg m. fl. äfvensom värdefulla verk af äldre svensk konst, ägnade att belysa Sveriges historia, folklif och natur.

Agläe och hennes dotter.

Ur en till julen utkommande roman "Magdalena" af JANE GERANDT-CLAINE.

(Forts. o. slut.)

I STALLET FOR ATT SVARA lyfte mamsell Almark på kjolen och sträckte fram en fot i trubbig tygsko och hemmastickad strumpa, som var rödprickig på ljus botten. Så hade de tygat till henne, odjuren, och litta bara på armarna... Hon vågade knappt visa sig för folk, det var inga skuldror, detta, det var en slaktarbod, men hon dog af först. Vore det inte möjligt att få ett glas vatten?

"Mais, ma chère Aglaë," utbrast Magdalena Rudenschöld, som ringde på förfriskningar och tryckte ned den besökande i soffan igen, så att hon kom att sitta midt för en bricka med kakor och läskedrycker och kunde fylla ett glas med friskt källvatten och hallonsaft, allt under det hon gaf luft åt sina intryck. Nyss hade hon sett sin dotters miniatyr af vackre Armfelt, rätt artigt gjord verkligen, rätt nätt. Cousine var väl inte ledsen på henne att hon lämnat detta arbete åt flickebarnet?

"Ledsen? Mais pas le moins du monde," försäkrade den andra godmodigt. De båda damerna voro i släkt och behandlade hvarandra med en afgjord förtrolighet, hvilken föll sig alldeles naturlig. Ty som Aglaë kunde uttrycka sig, när hon var vid det lynnet, hade hon haft den utmärkte nåden att långa tider vistas som barn i huset hos familjen Rudenschöld. Magdalenas mor hade känt det som en plikt att ha öga på flickan, ehuru det allid betraktats som en skandal inom hennes egen högförnåma Bielkeska släkt att det faderliga upphofvet till lilla Almarks tillvaro haft en svaghet för sin hushållerska. Om Aglaë bråd-

des på någon, var det säkerligen mera på sin mor än på sin far. Och fast hon förljänade sitt lefvebröd som målarinna och till och med skaffat sig ett namn i konstnärsvärlden, lukade det enklare borgarfru eller mamsell om henne på långt håll — hvilket emellertid icke hindrade att fröken Rudenschöld kunde ha synnerligen munter många gånger, då hon råkade sin så kallade cousine.

Den dagen var hon dock icke särskildt upplagd för att prata, men när hon såg den feta Aglaë sitta och pusta i tafsklädningen, röd i ansiktet som en nyutslagen pion, blef hela lifvet så ogement gladt och trefligt som om de varit tio år gamla båda två och sprungit och lekt tillsammans i en köksträdgård. Det var dock en rätt stor skillnad i ålder emellan dem, men om mamsell Almark var den äldsta, var hon inte allid den förståndigaste. Inte på långt när, hvilket ville säga mycket. Fröken Rudenschöld kunde inte låta bli att skratta åt henne, och under det hon satt där och språkade, undergick hela hennes väsen en förändring, som hon kände och hade roligt åt själf.

Genom ett slags reflex ifrån denna den enklaste bland konstnärinnor, blef hon så borgerlig som det någonsin var möjligt för den glänsande stjärnan vid ett af Europas mest förfinade hof. Och det var inte långt ifrån att hon fått något af Aglaës eget sätt att tala, när målarinnan drog en kopia efter Boucher ur sin pirat och förde den rakt in under hennes näsa, närstynt som hon var.

Det var en liten sak, som hon beställt för länge sedan, och mamsellen, som till yttermera visso räckte henne ett par Brillor, frågade oförbehållsamt, om inte arbetet var värdt sitt pris. Betalningen hade hon uppburit i förskott, och af osökt anledning började hon plötsligt tala om sitt yrkes alla besvärligheter, hur man fick streta och ligga i för att tjäna en ringa penning, knappast tillräckligt att äta sig mätt många gånger, jo, så var det ställdt. Och hon hade arbetat mer än de flesta, hon, Aglaë, utan lärare kunde hon säga. Ty inte hade någon undervisat henne inte, om hon afräknade de lektioner hon fått af sin danslärarinna i konsten att måla förgälmigej i minnesböcker. Med sådana förstudier hade hon slagit sig ned att göra porträtt af kvarterets fruar och mamseller. Så enkelt var det, men en gång hade hon frågat Sergel, hur man skulle teckna: "Hur?" sa han. "Teckna med nästippen, om mamsell har lust, bara det blir bra."

"Sergel?" utbrast Magdalena. "Han som är så håldt höflig emot damer —"

"Hm," muttrade Aglaë. "I galanteriet är det hur kärt som helst, men komma och göra intrång på deras område ska man akta sig för. Då är hin onde lös... Det är som jag säger till flickan min — knäppa på lufa och sjunga tendra visor, det har man lof till och därmed basta. Inte ska en kvinna ta i pensel och penna inte —"

"Men länk på Hedvig Charlotta Nordenflycht och fru Lenngren," medlade den unga hofdamen.

"Fru Lenngren — ja, hon var då så mör i mun mot karlarna att hälften kunde varit nog, men Hedvig Charlotta hade mera ruter i sig och själf har jag varit så onder på dem, så det kan cousine aldrig tro."

"Hör nu, Aglaë," log den vackra Magdalena, "jag trodde annars du hörde till de tendra."

"Tendre kan man väl vara, när det så faller sig, men jag talar om hur man får kifvas om brödstycket med dem; då gäller det att ha näbbar och klor. Och ingen rädder här,

que diable, ängslig af mig har jag aldrig varit."

"Prat," inföll fröken Rudenschöld. "Inte är det värdt att vara ängslig och tala om frög och otacksam lycka i lifvet, när man ser ut som ett kärleksäpple och har så godt både hull och humör." Hon skrattade åt sin egen liknelse och mamsell Almark löste pustande upp sina gråa hakband och lade stråhatten på sitt knä. Under kjortelfällden syntes de trubbiga tåhållarna af hennes tunna tygskor, och högra handen slog takt till "Mutter på Tuppen", medan hon passade på att rifva sig på armliden, så att de svullna röda myggbitten blödde.

"Ett kärleksäpple," utbrast hon, "nej, vet cousine, med kärleken är som det kan. Det har det varit länge; man blir förståndig med tiden, om det också inte syns på en... Jag är skyldig hyra för sista kvartalet, och i förra veckan satt jag ute på vår svale där hemma och målade en gris efter lefvande modell för att amadouera min slaktare — men hvad lyckas? Fästman har jag."

"Min sötaste Aglaë," lyckönskade Magdalena.

"Och det en som inte går af för hackor," fortfor mamsellen. "Jag vet inte om cousine minns Rosenhane — långa löjtnanten med ärret i pannan. Det är han. Rika Knös har ställt om partiet. Till hösten tillträder gubben en malmgård vid Ladugårdsgårde och då blir det bröllop af. Rosenhane blir inspektör, hvad sägs om det? Förlofvade är vi... Som jag säger bättre sent än aldrig."

Fröken Rudenschöld böjde sig fram emot henne. En sådan lycka, man hade väl aldrig hört på maken. Tänk att lilla Aglaë skulle sluta som löjtnantsfru och inspektorska.

Aglaë rörde om hallonsaften i sitt glas och log: "Minns cousine hur vi talte om giftras förr i världen och hur lokiga vi tyckte de va som gifte sig bitida, både karlar och fruntimmer? Cousine skulle ha minst en prins, tyckte jag —"

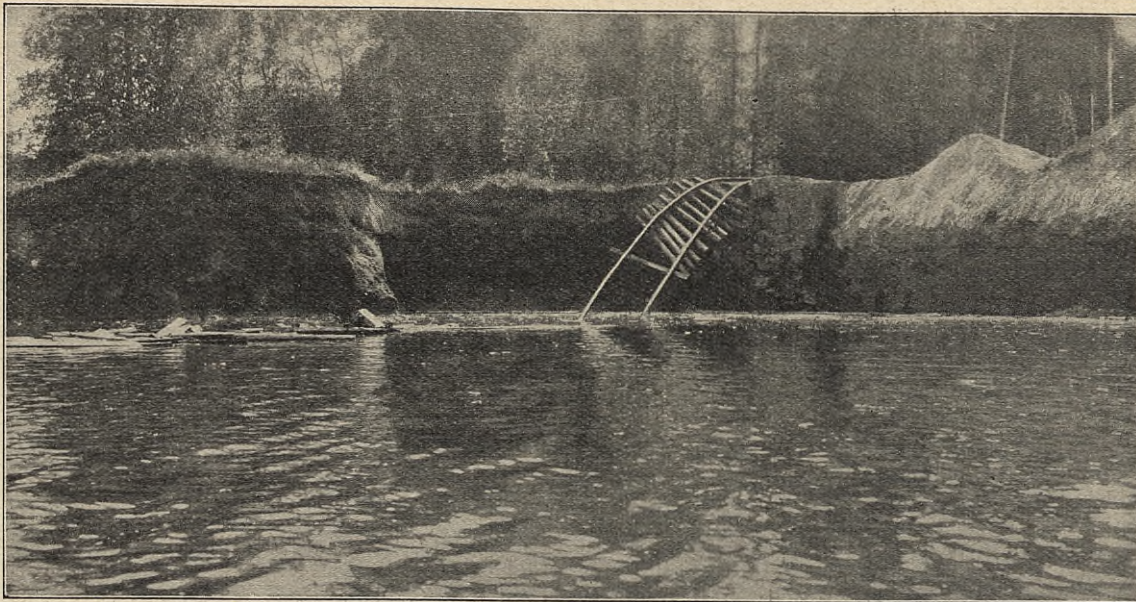
"Jo, jag tackar —"

"Och själf ville jag väl inte ta första bästa karl för att komma i brudstol heller, men i stället hoppade jag öfver både klockare och präst hade jag så när sagt. Aja mig hur galet det skulle gå."

"Tänk inte på den snö, som föll i fjor, hvad ska det tjäna till?" medlade Magdalena och öppnade en konfektsask och bjöd Aglaë på brända mandlar.

"Om man bara haft sig själf att sörja för ändå," fortfor denna med näsduken mot sitt rifna skinn, där blodet flöt i strömmar, och den unga hofdamen lade sin hand på hennes knä. Det var ett ömtåligt ämne detta, hon ville vara vänlig. "Hvilken lycka för flickan att du gifter dig, Aglaë," sade hon gladt, men Aglaë såg en smula besvärad ut och viftade sig förläget med en solfjäder, som hon fiskat upp ur sin stora pirat.

"Ja," var det betänksamma svaret, "nog är det en lycka alltid. Men det är med oäkta

Den lördagen den 14 juni rasade järnvägsbanken vid Jonsered. Olga Rinman foto.

barn som med fallfrukt. Sorten har fått en knäck på sig, det är som om det vore förgjort. Rosenhane vill inte låta mig ta Magdalena i huset."

"Inte det? Så synd."

"Synd, ja. Men så gentil är rika Knös åtminstone att han vill betala för henne hos Euphrosyne Fredriksen, syssling till flickorna Löf. Tvåhundra riksdaler banko i ett för allt — utom hvad jag kan sticka till henne i smyg förstås. Själf förtjänar hon då och då en slant på miniatyrer. Oss emellan sagdt är det kanske inte så mycket bevändt med det — men que faire?"

"Pauvre petite," suckade Magdalena medlidsamt. "Jag har bedt henne välja sig så många klädningar hon vill i min garderob. För mig vore det en ren välgärning."

"Alltid samma guldhjärta," pustade Aglaë, allmera röd och upphettad i sommarvärmen. "Ungen min är stolt som synden, men af cousine tar hon emot hvad som helst."

"Ack," log den unga hoffröken, "inte är det någonting att tala om... Men lösen är bizarr... Jag kommer ihåg när hon var och hälsade på mig hos prinsessan för länge sen i världen och kungen stiger in —"

"Och frågar hvems flicka det var och hon niger och svarar 'Mamsell Almarks,'" afbröt målarinnan skrattande. "Aja mig, jag tycker just jag ser majestätet svänga om på klacken och fitta på hoffruntimerna. Men hade det varit en af flickorna Löfs plantor, påstår malisen att de skulle sagt: 'jag är mamas felsteg'."

"Det där har allt varit i säck, innan det kom i påse, du," utbrast Magdalena värdslost, men rätt road i alla fall. "De mamsellerna ha alltid varit så kvicka i infällen, men du ska inte låta dem ta hand om Magdalena."

"Jag, nej," var det bestörta svaret, "hur kan cousine tro... Det är bara så fatalt att Rosenhane är jaloux på 'na. Och så tycker jag det blir otrefligt själf strax efter bröllopet... Cousine förstår. — Vi gifter oss i september... Och i oktober är det möjligt att det blir en liten tillökning i familjen."

"Håhå," mumlade fröken Rudenschöld bara med en den allra svagaste antydning till en hvissling. Hon höll de röda läpparna utskjutna som ett barn och betraktade sin blomstrand fränka med så mycket öfverseende, att mamsell Almark hällde upp ett nytt glas saft och vatten åt sig och fömde det med förtjusning, upplöst af värme som hon var. Men i detsamma reste sig den unga värdinnan. "Det må jag kalla en öfver-

raskning, söta Aglaë... Jag vet inte hvar jag hade mina ögon... Och nu får du gå tillbaka till din flicka och tala förnuft med henne... Je regrette — men själf måste jag visa mig ett ögonblick för prinsessan, innan jag klär mig till middagen.

Som de brukat stå och språka om mornarna den oförgätliga sommaren 1787, då de först lärde känna hvarandra, stodo de också den julikvällen, Magdalena vid

fönsterbrädet i sitt kabinett och Armfelt i gången utanför, farligare än någonsin för hennes sinnesro. Det var icke bara det att han var ställigare än alla gudar som bebott Olympen. Han hade lagt ut väl mycket öfver axlar och midja, men hvad som hvarken skulle klädt Mars eller Apollo klädde honom, ty han blef bara omotståndligare så, mera sig själf liksom. Och han fick kalla sig hennes tjocka pojke hur mycket han ville. Hvad som skulle varit en horreur på andra läppar blef endast en ljusning mera i hans mun, i synnerhet i detta ögonblick, då hon blott hade en tanke — att fängsla honom med en af dessa kärlekstjänster, som visa sig starkare än själfva kärleken. Medan han lutade sig in emot karmen, talade hon lågt och ifrigt om att vaka öfver den unge kungen under hans frånvaro och se till att intet kastade Tredje Gustafs planer öfver ända. De planerna gällde ingenting mindre än svenska folkets lycka och denna lycka bestod i ett framlida giftermål mellan Gustaf IV Adolf och en rysk prinsessa. Under audiensen hos herligen nyss hade det låtit som om höga vederbörande vände blickarna åt ett helt annat håll, men hon visste sig äga ett visst inflytande, hon, Magdalena. Hon skulle pejla djupen och säga sin frånvarande vän hur sakerna stodo i det fördolda. Vara hans andra jag. Tänka med hans tankar och skåda med hans ögon, det vill säga verka den store Tredje Gustafs verk.

"Det vill du?" mumlade han. Hon skulle arbeta för den döde kungen, hans hjärtas höge, bortgångne vän, och så sant han själf var gustavianen bland gustavianer, såg han ingen annan kvinna i världen än henne. Nu for han till de sina, till maka och barn, och sedan ut på främmande botten, men hans tankar skulle gå till henne, mer kanhända än de gjort i den första ungdomens allra hetaste dagar, då han kallat henne sin Magdalena, sin sköna synderska, som inte fick räkna sig till de bofärdiga på mycket länge... Som inte kunde räknas dit ännu, fast hon gått öfver så många förnen, förgätna närpå i detta ögonblick. All bitterhet glömdes i hans närhet för det söta gift, som fyllde hennes ådror med berusning och kom henne att se världen bortom ett täckelse.

Natten var ett enda ljusets och blomningens under, och då hon ändtligen sagdt honom farväl och stängt fönstret, sjönk hon bara ned vid sitt toalettbord. Hon visste knappt om hon ringt eller inte, och det förgick en lång stund innan hennes lilla kammarpiga uppenbarade sig på tröskeln.

Kvinnovärde.

Skiss af SOLEDAD.

Flickan höll händerna utsträckta framför sig och det ljusmynta, blidlätta ansiktet var lika hvitt som de finkrusade trådflorsstyckena vid hennes fanningar. Som hon steg in i rummet, tvärstannade hon midt på golfvet: "Fröken," ropade hon, "nådig fröken, det går rundt för mig. Jag har tagit gift."

Fröken Rudenschöld vred lite på hufvudet och betraktade henne från hjässan till fotabjället: "Men är du från vettet, Brita?" utbrast hon.

"Herre Jestanes," skrek pigan gråtfärdig och glömsk af all respekt, "inte hade jag hum om att det var hvitt i kaffet inte. Det stod en kopp på bordet inne hos mamsell, och när jag ville smaka på't, rycker hon tafafet ur hand på mig och frågar, om jag fänkete ta lifvet af mig. — Mamsell, var det inte så, mamsell?"

Hon hade vändt sig mot dörren, ty hennes matmoder och hon voro icke längre ensamma. Med handen på läsvredet stod den unga hofdams namne alldeles orörlig och betraktade kammarpiggen. "Hvad hade Brita med kaffet att göra? Det var mitt och nu har jag druckit det," sade hon i ett andetag.

"Det är inte sant," var det sekundsnabba svaret, "det har mamsell inte gjort."

Fröken Rudenschöld hade rest sig upp och såg ifrån den ena till den andra. "Lämna oss nu, Brita," utbrast hon, "du är inte mer förgiftad än jag och jag ringer när jag behöver dig... Men, Magdala, hör du, Magdala" — hon drog den unga flickan fram i rummet. — "Hvad ska detta betyda? Ville du ta lifvet af henne eller er båda? Svara, ville du det?"

Frågan kom halft på allvar, halft på skämt, ty hofdamen fann det hela så förgjort att hon måste le, men i det hon betraktade sin namne, skiffade hon uttryck, — flickebarnet var blekt som döden.

"Kaffekoppen stod vid min säng, den var min," upprepade hon om igen, och fröken Rudenschöld grep henne om handleden. "Din, din — det är godt och väl det, men hvad hade du lagt i kaffet?" — Gift väl? Arsenik? Var det arsenik? Och hvar hade hon fått den ifrån? Från Stockholm? Hade hon haft det med sig från Stockholm? Och hon ville göra slut på sitt lif se'n hon talat med söta mor i dag, men hvarför ville hon det? Visste hon inte att det var ett brott, säg, en synd?"

Flickan svarade nästan icke, hon gjorde bara små korta nickningar med de frånvarande blickarna skumma af bedrövelse, och Magdalena Rudenschöld kom henne litet närmare. Var det för att söta mor skulle giffa sig eller var det något annat? Miniaturporträttet kanske? Men hon hade väl aldrig blifvit så kär i ett porträtt att hon kunde dö af désespoir, säg, Magdala?

Det kom mycket vänligt, nästan skämtsam, men hon hade knappt reda på hvad hon sade. Allt hvad hon visste var att flickebarnets hufvud fallit mot hennes skuldra och att hela den lilla tokans gestalt skakades af snyftningar. För öfrigt var det rakt slut med hennes latin, när Aglaës dotter och hennes egen namne kunde ta saker och ting så där tragiskt utan all rimlig anledning till på köpet. "Hör nu," mumlade hon bara, "hör, lilla vän, det är inte mer skada skedd än man kunde ge en katt ett kok stryk för. Och vi ska glömma alltihopa, aldrig tala om det mer, bara du blir förståndig och tar det lika lugnt som jag, säg, Magdala?... Miniaturen ska vi ha att trösta oss med båda två, men" — hon sköt den andra en armlängd ifrån sig — "inte är det skäl att fukta mitt klädningslif med tårar — pour si peu de chose."

ONSULNS SKULLE HA MIDDAG — stor middag, trettio personer. Och nu stod bordet färdigt i all sin prakt med blänkande silfver, gnistrande kristall och doftande La France-rosor, som behagsjukt läto sin yppiga skönhet återgifvas af de vänliga spegelplattorna, hvilka alltid voro redo att säga hvar och en af dem de ord hon som alla kvinnliga väsen frånade efter: "Du är den skönaste."

"Du är den skönaste!" tyckte sig äfven konsulinnan likasom en hviskning förnimma från den stora spegeln i sängkammaren, framför hvilken hon just höll på att avsluta sin toalet genom att fästa en djupröd, dagfrisk ros vid sitt bröst, där den gjorde en briljant effekt mot det matta elfbensfärgade sidenet, hvilket mjukt som en smekning omslöt hennes harmoniska gestalts mogna skönhet. Hon kunde aldrig hafva valt en blomma, som varit en bättre symbol af henne själf än denna fylliga, mörka, likasom varma ros med sina sammetsmjuka blad.

Konsulinnan tog en flacon på toaletten, slog några droppar af dess doftande innehåll på sin spetsnäsduk och gick därpå efter en sista mönstrande och gillande blick i spegeln ut i matsalen för att taga en slutlig öfverblick öfver arrangemangen.

Hennes man, konsuln, var redan före henne sysselsatt med att lägga ut korten med ledning af en lista öfver de inbjudna. Han var en ställig karl i den ålder, då en man kanske är mindre farlig för vackra, men desto mera för intelligent kvinnor.

— En kvart öfver sex! Härads höfding Alm — fru Ström, baron Ädelgren — doktorinna Berg, direktör Ander — fru Ek, doktor Evald — fröken Almgren. Så där, Ella, nu är det klart. Vi ha fått i hop en riktigt bra placering, tycker jag, sade konsuln belåtet. Men det har sannerligen ej varit någon lätt sak att undvika kontakt mellan olämpliga element, hvilket jag för min del anser minst lika viktigt vid en middag som själfva utfodringen. Det var ju också en lycka, att vi inga återbud fått."

En häffig ringning på telefon i tamburen afbröt honom.

— Doktor Berg ber att få tala vid konsuln, anmälde husjungfrun.

— Doktor Berg? Så här dags!"

Konsulinnans nyss så strålande ansikte mörknade.

Konsuln var redan vid telefonen, och hans andlöst lyssnande maka stod med bleknande kinder och häffigt bullande hjärta, beredd att mottaga jobsposten, ty nu visste hon, att Damoklessvärdet — återbudet — höll på att falla ned på dem.

— "Dag skall du prisa, Fritiof, se'n bär-gad sol sig döljt", travesterade konsuln. Berg har fått ett sjukbud i sista minuten, så han kan omöjligt komma. Han var ledsen öfver att behöfva göra oss det omaket, men kunde inte annat. Tråkigt emellertid, att det kom så sent, ty nu hinna vi inte få någon i hans ställe. Klockan fattas bara 5 minuter i half sju.

— Kan du inte ringa till Pontus och be honom kasta på sig fracken i en blink? föreslog konsulinnan.

— Nej, han är bortrest, svarade konsuln. Det finns ingen annan utväg än att ingenjör Ek får föra två damer. Fru Brink, som blir utan kavaljer, får trösta sig med de smulor, som falla från kavaljeren till höger och damen till vänster. För resten kan hon prata

och kokettera för sju, så hon reder sig nog ändå, och känner jag henne rätt, tar hon brorslotten af kavaljeren, som rätteligen hör en annan till.

— Nej, inte kan vi låta Elin Brink vara utan kavaljer, invände konsulinnan förebrående. — Vi måste ändra placeringen.

— Hur då? om jag får fråga, sade konsuln knipslugt. När det är femton damer och fjorton herrar, så måste ju någon bli utan kavaljer.

— Ja, det vet jag också, men frågan är hvem. Det finns ju bara en dam, som vi honnêtement kunna sätta ensam, och det är Eva Almgren, som är ogift. Doktor Evald får ta fru Brink, och Eva får trösta sig med assessor Gren till höger. Nu lägger jag Evalds kort på Bergs plats, och så ta vi bort Evalds tallrik och maka ihop fru Ek och Eva Almgren.

— Nej, det går inte. Vi ha ju särskildt lofvat Eva Almgren att hon skulle få Evald, och för resten har inte han något nöje af papegojan Brink. Eva Almgren är afgjordt mera i hans smak. Låt oss inte förstöra nöjet för våra vänner, som vi sätta värde på, för den där ylliga fru Brinks skull. Dessutom är Eva Almgren minst sina sju, åtta år äldre, så vi ha större skyldighet mot henne.

— Det kan jag aldrig gå in på. En fru är en fru — — —

— Hurudan hon än är. Det har du rätt i. Ack, ni kvinnor, ni äro i sanning dråpliga, när det gäller er själfva, och ändå fordra ni, att männen skola ta er på allvar.

Konsulns filosofiska betraktelser öfver kvinnökönets logik afbrötos af en ringning på tamburdörren.

— Låt det nu vara som det är, sade han brådskande. Vi måste gå in och ta emot.

Men konsulinnan begagnade detta mento om sekundernas dyrbarhet, bytte korten, tillsade den på hennes nervösa ringning inträdande vaktmästaren att ta bort den öfverflödiga tallriken, och skyndade in i salongen för att vid konsulns sida välkomna de anländande gästerna.

Hon kände kanske ett styng i hjärtat, då hon hviskande anförtrodde Eva Almgren, att de på grund af ett återbud i sista minuten måst ändra placeringen, och att hon därför fick vara så rar och hålla lillgodo utan kavaljer.

— Jag är ju van att vara utan, svarade väninnan med ett försök att dölja sin missräkning bakom ett leende.

— Ja, du förstår, du är ju den enda af damerna, som jag vet är min vän, fortsatte konsulinnan urskuldande. Och jag vet ju, att du förstår och inte blir stött, som en annan skulle blifvit, fast Hans och jag rå ju inte för det.

— Ja, jag förstår dig så väl, svarade Eva nickande.

Det var ej första gången hon tittat i korten hos sin väninna konsulinnan.

Den senare gick bort till sin man, med hvilken hon växlade ett par hastiga repliker. Han tycktes bli oangenämt berörd af hennes meddelande, ty hans uttrycksfulla ansikte mulnade.

Strax därpå kom han fram till Eva.

— Hur står det till, fröken Almgren?

— Jo, tack, utmärkt. Endast litet trött. En sådan här dag är en epok för mig. Jag har haft oron i blodet hela dagen vid tanken på möjligheten att ej bli färdig i rätt tid. Plikten och nöjet ha svårt att dra jämnt, som konsuln vet, sade hon enkelt.

— Anser ni då en middag för ett nöje?

(Forts.)

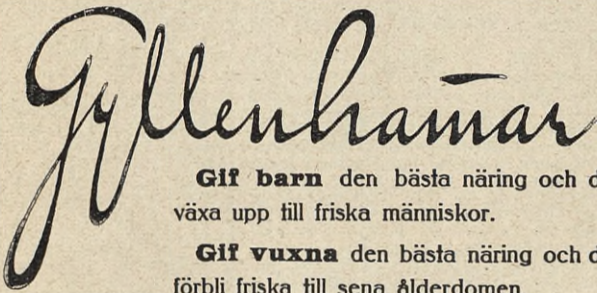
Wettergren's
KAPPOR
&
KOSTYMER

BÄSTA SMITT-
OMSÖRGSAFULLASTE ARBETE-
ERHÅLLAS I DE FLESTA
KAPPAFFÄRER I RIKET.

OFVANSTÅENDE FABRIKAT

finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

**Hafre-
Gryn
och
Hafre-
Mjöl**

Gif barn den bästa näring och de växa upp till friska människor.

Gif vuxna den bästa näring och de förbli friska till sena ålderdomen.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 22—28 JUNI 1913.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt färsk strömming med tomatsås och färsk potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te med kex. Middag: Persiljespäckad lammstek med glaserad lök och potatis-petits-choux; sparris med rördt smör; marängsuise.

MANDAG. Frukost: Smörgåsbord; sillsås med färsk potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Hachis på får (rester från söndag) med konserverade ärtor; filbunke.

TISDAG. (Midsommardagen.) Frukost: Smörgåsbord; chateaubriand med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te med brun kaffekaka. Middag: Graflax med spenat, tryffelspäckad skinka i vin med grönsaker och stufvade murklor; ananasparfait med glacebröd.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; kall skinka (rester från tisdag) med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Stekt rödspotta med brynt smör och persilja samt potatis; maiskakram med mjölk.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; biff med tomater; mjölk; kaffe eller te. Middag: Hotch-potch-soppa; väfflor med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; omelett med svampstufning; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kall skinka

(rester från tisdag) med spenatsufflé; surmjölk med pepparkakor.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; inkokt braxen med skarpås och färsk potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kalops med potatis; kallskål med skorpor.

RECEPT:

Marängsuise (f. 6—8 pers.). Maränger: 170 gr. florsocker, 3 stora äggvitor.

Till fyllning och garnering: 8 dcl. extra tjock grädde, 1 msk. socker (15 gr.), 1 msk. vaniljsocker, karmis.

Beredning: Sokret siktas genom fin sikt. Äggvitorna vispas till hårdt skum och sokret iblandas försiktigt, med gaffel, i äggviteskummet. Massan utbreddes på väl rengjord och smord plåt i form af runda bottenar, som böra vara likformiga, om marängsuissen skall göras cylindrisk, men större och mindre om suissen önskas pyramidformig. I kanten på hvarje botten spritsas en krans af små maränger, tätt intill hvarandra. Marängerna översiktas med litet socker och graddas i svag ugnsvärme omkr. 1 tim. — Grädden vispas till hårdt skum, hvarefter vaniljsockret tillsättes. — Då marängkakorna äro kalla läggas de på hvarandra med grädde emellan hvarje. Suissen beklädes utvändigt med gräddskum, som stryks slätt med en sked. Resten af grädden delas i två delar; den ena delen färgas skär med litet upplöst karmis. Den hvita och skära grädden spritsas genom krusig garneringssträtt i vackra girlander öfver suissen, som därefter försiktigt flyttas på flat glasskål med tårtpapper. Marängsuissen

Stekt rödspotta (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. rödspotta, 1 msk. salt (15 gr.).

Till panering: 3 dcl. mjölk, 3 msk. mjöl (30 gr.), 2 ägg, 2 tsk. matolja, salt, hvitpeppar, 2 dcl. stötta skorpor.

Till stekning: 1/2 kg. flottyr, 1 citron.

Beredning: Rödspotterna rensas på vanligt sätt, hufvudet skäres bort och det mörka skinet fläs af på så sätt, att stjärtfenan skrapas med en spetsig knif uppåt, tills så mycket skinn lossnar, att man kan linda ett hvarv omkring knifbladet, kniven rullas därefter mot hufvudet och skinet lindas däromkring. Fisken ingnides med saltet, får ligga 1 tim., torkas ånyo och paneras. Den stekes därefter i flottyr, lägges upp på varmt fat, garneras med citronklyffor och serveras med brynt smör och persilja samt pressad potatis. Fisken kan äfven stekas i smör.

bör ej garneras förrän 1/2 tim. innan den skall serveras. Marängsuise kan garneras med enbart vitt grädde och syltade frukter, om så önskas.

Potatis-petits-choux (f. 12 pers.). 125 gr. smör, 2 1/2 dcl. vatten, 210 gr. mjöl, 4 ägg, 5 dcl. fast potatismos, salt, socker.

Till kokning: 1 kg. flottyr.
Beredning: Smör och vatten kokas upp, mjölet ivispas under full kokning och smeten får koka, tills den släpper pannan och har gul färg. Den hålles upp och får afsvalna, hvarefter äggen inarbetas ett i sänder och smeten röres 10 min. Potatismosen beredes på vanligt sätt, får kallna och tillsättes i smeten under kraftig rörning, hvarefter massan afsmakas med kryddorna. Massan formas med två skedar, doppade i flottyr, till runda bullar, vilka, om så önskas, kunna fyllas med hackad tryffel eller ärtor, kokas gulbruna i het flottyr och uppläggs på sugpapper att aftrina. Serveras som garnityr omkr. stekt kött. Fyllas ej bullarna, böra de göras mycket små.

Tryffelspäckad skinka i vin (f. 18 pers.). 1 färsk eller lätt rökt skinka på omkr. 5 kg., 50 gr. salt, 25 gr. socker, 1 tsk. hvitpeppar, 1 tsk. ingefära, 2 flaskor champagne eller rhenskt vin, 1 1/2 flaska scherry.

Till späckning och panering: 50 gr. tryffel, 1 msk. ägghvita, 1 tsk. torr senap, 2 tsk. socker, 2 msk. finstötta skorpor.

Beredning: Den färska skinkan gnides in med en blandning af salt, socker, hvitpeppar och ingefära och får ligga i dygn. Är skinkan rökt, får den ligga i rikligt med kylslaget vatten omkr. 24 tim. Den torkas därefter och lägges, med svälsidan upp, i en kittel som ej bör vara vidare, än att skinkan nätt och jämnt rymmes, vinet spädes på och bör stå i jämnhöjd med skinkan, hvarom icke spädes med mera rhenskt vin. Locket lägges på och tillslutes väl med en krans af deg, beredd af groft rågmjöl och vatten. Skinkan får därefter koka sakta, tills den är mör eller omkr. 3 1/2 tim. Kitteln skakas ofta, så att skinkan ej fastnar vid bottnen. Den lägges upp i ett djupt fat, spadet hålles öfver, och skinkan får kallna däri. Svålen aftages, en handduk tryckes mot späcket för att få bort allt upplöst fett, och skinkan späckas därefter tätt med vackert skurna tryffelstrimlor. Ägghvitan slås med gaffel till lätt skum, blandas med senap och socker, och därmed bestrykes skinkans späcksida. De stötta skorpor strös öfver, skinkan lägges i en långpanna och sättes in i varm ugn att få vacker brun färg, hvarefter åtgår omkring 1/2 tim. Den lägges upp på varmt fat, skäres och skivorna hopläggs åter, så att skinkan ser hel ut. Garneras med grönsaker, stufvade murklor, salad eller persilja. Spadet silas och skummas väl, kokas ihop, afsmakas och tillsättes med finhackad tryffel samt serveras i säskål.

Ananasparfait (f. 12 pers.). 125 gr. socker, 1 dcl. vatten, 6 äggulor, 6 dcl. extra tjock grädde, 2 hg. passerad ananas, 1 tsk. kirschwasser.

Beredning: Socker och vatten kokas upp, kastrullen aflyftes, äggulorna tillsättes, en i sänder, under vispning, tills den är tjock och pösig, då kastrullen aflyftes, och krämen vispas tills den är fullkomligt kall. Grädden vispas till hårdt skum och nedröres försiktigt i krämen, som därefter blandas med den passerade ananassen och smaksättes med litet kirschwasser. Krämen fyller direkt i vattnesköldj och sockerbeströdd glaceform, som nedpackas i is och salt, och glacen fryses 4—5 tim. Uppstjälpes och serveras med glacebröd.

Stekt rödspotta (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. rödspotta, 1 msk. salt (15 gr.).

Till panering: 3 dcl. mjölk, 3 msk. mjöl (30 gr.), 2 ägg, 2 tsk. matolja, salt, hvitpeppar, 2 dcl. stötta skorpor.

Till stekning: 1/2 kg. flottyr, 1 citron.

Beredning: Rödspotterna rensas på vanligt sätt, hufvudet skäres bort och det mörka skinet fläs af på så sätt, att stjärtfenan skrapas med en spetsig knif uppåt, tills så mycket skinn lossnar, att man kan linda ett hvarv omkring knifbladet, kniven rullas därefter mot hufvudet och skinet lindas däromkring. Fisken ingnides med saltet, får ligga 1 tim., torkas ånyo och paneras. Den stekes därefter i flottyr, lägges upp på varmt fat, garneras med citronklyffor och serveras med brynt smör och persilja samt pressad potatis. Fisken kan äfven stekas i smör.

Biff med tomater (f. 6 pers.). 6 hg. oxhare eller benfritt innanlår, 1 medelstor portug. lök, 2 stora, mogna tomater, 1 matsked mjöl (10 gr.), 1/2 msk. salt, 1 tsk. hvitpeppar, 4 msk. smör (80 gr.), 1 1/2 dcl. kokande vatten, 1/2 tsk. köttextrakt.

Beredning: Köttet torkas med en duk, urviden i het vatten, skäres i 1 cm. tjocka skivor, hvilka bultas på båda sidor. Löken skalas och skäres i skivor. Tomaterna sköljas, torkas, skäras i skivor, hvilka bestros med peppar och salt och vändas i hvetmjölet. Hälften af smöret brynes i en stekpanna, tomatskivorna och löken läggs i och brynas vackert samt uppläggs på ett varmt serveringsfat. Biffarna kryddas, stekas i resten af smöret och en biff lägges på hvarje

Ärade halfårs- och kvartalsprenumeranter

erinras härmed om vikten af att utan dröjsmål förnya prenumerationen för årets senare hälft, för att därigenom undvika afbrott i tidningens regelbundna expedition. Samtidigt tillåta vi oss påpeka att det är så mycket nödvändigare att prenumerationen nu verkställes, som alla våra prenumeranter gratis erhålla

Iduns julnummer 1913,

hvars förträffliga litterära innehåll och konstnärliga utstyrelse ensamt äro värda prenumerationspriset.

Albert och Marie

rekommenderas.
AKTIEBOLAGET ÖREBRO KEXFABRIK.
(Kungl. Hofleverantör).

Obs!
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska

Sardiner i finaste
Olivolja och Tomatsås
för Smörgåsbordet.

Vid emaljmalning af husrådssaker af trä, bleck, korgarbeten, blomkrukor m. m., bör alltid den bästa emalj-färgen användas. Ingen kan i hållbarhet och briljant utseende mäta sig med China-lack.

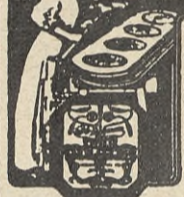
Erhålles hos alla färghandlare. Fabrikanten: Dorch, Bäcksin & Cros A.-B., Göteborg och Stockholm.

Kombinerad Bosättnings- och Lifförsäkring

är det mest praktiska sätt att medels årliga inbetalningar erhålla ett eget hem till samma pris som vid kontant likvid. Prospekt och närmare upplysningar erhållas gratis och portofritt, om denna annons återropas.

A.-B. Nordiska Kompaniet,
Kungl. Hofleverantör.
Stockholm.

A.C.SVENSSONS
KNÄCKEBRÖDSBAGERI
GÖTEBORG

Äkta Göteborgs-
Knäckbröd.
Hygienkontrollant:
Dr G. Hjort
af Ornäs.
Tel.: 11 & 929.

ORIGINAL SINGER SYMASKINER
Världsberömda.
SINGER C:O
SYMASKINS AKTIEBOLAG
Filialer
på alla större platser.

Linneutstyrlar

till hemgifter köpas fördelaktigast hos **A. C. Cronquist & Son, Malmö.**

En bok "Om dekoration och malning" jämte fullständiga färgskalor sändes gratis och franko till enhvar af Iduns läsare, som är intresserad af att med ringa arbete och med lysande resultat på otroligt kort tid själf måla och lackera gamla och nya möbler m. m. Inskickat på adr. till Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Stockholm.

KOP SVENSKA DAMSATSEN 1913
Kostar endast Kr. 5,55.

INNEHÅLLER:
En DAMHATT för sommaren, av grovt linné. Värđ 2,- kr.
En DAMBLUS af vit, indiskemoll, rikligt besatt med spetsar. Modern facon. Värđ 2,50.
Fem meter äkta SILVER-MUSS-LIN till hel klädning, 75 cm. Brett, garanterat tvättäkta, finnes i moderna, randiga, prickiga eller blomiga mönster. Värđ 4,50.
Svenska Damsatsen årvärđ minst 9,- & 10,- kr.
Om ej till beläthenhet får satsen returneras och pengarna återsändes.

Strålin & Persson, Korsnäs

Köp
Schweizer's
Siden

Begär prof på våra nyheter för våren och sommaren till klädningar och blusar: **Crêpe de Chine, Eolienne, Voile, Foulards, Messaline, Mousseline** 120 cm. bredt, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört, äfvensom broderade blusar och klädningar i **batist, ylle, lärrt och siden.**

Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

MAIZENA

Oumbärlig vid tillredning af gröt, puddingar, bakverk etc.
Bästa näringsmedel för barn och sjuka!

Säljes öfverallt i 1/4- och 1/2-kg. paketer.

Lejon Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITE!

BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT
MED OVFANSTÄENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE
SYBEHÖRS-MANUFAKTUR- & KORTVARUAFFÄRER.

tomatskiva. Vattnet och köttextraktet blandas och hälls i pannan, hvar efter säsen får koka 2-3 min. En tsk. kallt smör tillsättes och säsen hälls över bifarna. De serveras med potatis som frukosträtt.

Spenatsufflé (f. 6 pers.). 1/2 kg. spenat (3 lit. vatten, 4 tsk. salt [20 gr.]) till förvällning, 1 1/2 msk. mjöl (15 gr.), 2 msk. smör (40 gr.),

1 1/2-2 del. grädde, mjölk eller buljong, 1 tsk. salt, 1-2 tsk. socker, 2-3 ägg.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Spenaten rensas (de grova stjälkarna borttagas) hvarefter den sköljes ytterst väl, lägges på sikt och får afrinna. Den förvälles öfver frisk eld (lägges i kokande saltadt vatten) 5-7 min., lägges genast i kallt vatten för att bibehålla färgen, upplägges på sikt och får rinna väl af. Spenaten hackas därefter; när den är till hälften fin tillsättes mjölet och spenaten hackas färdig. Smöret smältes i en kastrull, spenaten lägges och fräses väl med smöret, den kokande grädden eller buljongen spådes på, och stufningen får koka under rörning 5 min. Spenaten afsmakas med mera socker och salt, om så behöves, spenaten upphålles i en spiklum och får afsvaiva, hvar-

Alla svaga barn böra få Vassens stärkande järnpreparat »Ferrolo». Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages. Apsittigivande ökar de hastigt kroppsvikten. På alla apotek till 2 kr. fl.

efter äggulorna iröras, en i sänder. När spenaten är kall, nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitorna, massan hälls i en smord och brödbeströdd puddingform och gräddas i vattenbad i ugn omkr. 1 tim. Stjälpes upp och serveras genast som mellanrätt med rödt smör, eller ok garneras den med små, kokta morötter, brynt potatis samt ärter och serveras till stekt kött. Massan kan äfven gräddas i små pastejformar (i vattenbad i ugn (20-30 min.). Stjälpas upp och serveras som garnityr omkring stekt kött, tillsammans med andra grönsaker.

SVAR

Ä den senast införda serien frågor följa här nedan svar, och har redaktionen insett, att det värfsta priset 10 kr. denna gång bör tilldelas sign. *Lissie Maxwell*, hvar den innehavaren af denna signatur behagade anmäla sig ä vår byrå för beloppets utbekommande.

N:r 126. Synnerligen goda konstgjorda svalbon af cement erhålles från Cementfabriken, Käflinge. Där har länge gjorts sådana bon men efterfrågan har varit så ringa -- tyvärr -- att man nu ämnar upphöra med den tillverkningen. Svalbona kosta 75 öre där på platsen. Sedan tillkommer kostnad för emballage och frakt. Det vore önskvärdt om någon djurvän ville göra riktig reklam för svalbona. Signe.

N:r 127. För anställning som tjänsteman i Riksbiblioteket samt universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund fordras: studentexamen på latinlinjen, licentiatexamen inom en fakultet eller filosofisk kandidat- eller ämnetsexamen jämte kandidatexamen inom annan fakultet samt minst tre månaders profittjänstgöring.

Lön för amanuens är 1,200-1,500 kronor. De lägre tjänsterna icke tillgängliga för kvinnor. Vid kommunala och församlingsbibliotek finnas också platser med mindre fordringar. Lönerna äro i allmänhet låga. Barnbiblioteket i Stockholm sysselsätter ett antal kvinnliga krafter, hvilka dock torde vara oalltåna. K.

N:r 128. Fru Stina Swartling har skrivit en bok: »Så skall vi ha't», utgifven på Gebbers förlag, som ni torde ha nytta af. Fru Anna Smedberg, Jönköping, har också på eget förlag utgivit kokböcker för landthushåll. K.

N:r 129. Inträdesfordringarna vid högre lärarinneseminariets hushållsskola, Ateneums skolköksseminarium, Stockholm, Fackskolan för huslig ekonomi äro högre flickskola eller seminarium jämte praktisk utbildning. Utbildningstiden är 3 terminer. K.

Utsikterna att erhålla stadigvarande plats som skolkökslärarinna äro ganska goda. För att erhålla en sådan måste ni gå igenom någon utbildningskurs för lärarinnor i huslig ekonomi. På sådana ska ni få några adr.: K. Högre Lärarinneseminariets Hushållsskola, Riddaregatan 5, Ateneums Hushållsskola, Stora Badstugugatan 28, båda i Stockholm, Fackskolan för huslig ekonomi, Uppsala, Fredrika-Bremerförbundets Landthushållningsskola för utbildandet af lärarinnor, Rimforsa, Östergötland. Utbildningstiden 3 terminer -- 2 år. Syster Marion.

N:r 130. Sällskapet Barnavård, Hornsgatan 50, Stockholm, ger utmärkta praktisk-teoretiska 3 månaders barnavårdskurser. Ansökningar ställas till föreståndarinnan fru A. Behn, och elever mottagas hvarje månad när plats blir ledig. Priset är 60 kronor i månaden för undervisning, bostad och mat.

Fröbelinstitutet i Norrköping ger lika goda kurser, och är afgiften där 100 kronor för kursen men eleverna få inackordera sig utom anstalten. Ansökningar ställas till fröknarna Ellen och Maria Moberg, Fröbelinstitutet, Norrköping.

N:r 131. Säkert finnes i er ort ett församlingsbibliotek med turistförenings årskrift där ni torde få de allra bästa upplysningarna. Eller köp boken, det har ni igen för. K.

N:r 132. För kort tid sedan har det stått i Iduns frågefärdning om detta. Jag har t. o. m. klippt. Ebon.

N:r 133. Studentexamen eller afgångsbetyg från 8-klassigt läroverk.

Föräldrar! Belänk hvilken betydelse det har för barn, om de få en hälsosam cacao, fyllverkad af sunda cacaoöbönor, fri från skaldelar och främmande ämnen!

Äfven sparsamma föräldrar böra köpa det mest närande för sina barn. Mazettis Ögoncacao, per hektopaket 45 öre, är i bruket billigast genom sin absoluta renhet och dryghet. Lämnar ingen bottensats. Kostar endast 2 öre per kopp.

Små Barnvästar och Koftor

mönsterstickade af mjukt Zephirgarn, alla färger, lätta och varma.

Nr	1	2	3	4
Ålder	1 år	2 å 3 år	4 å 5 år	5 å 6 år
Västar.....	1.50	2.20	2.70	3.20
Koftor.....	1.50	2.20	2.70	3.20

Stickade Yllekavajer,

mycket starka och prydliga; ett prisktigt plagg för småflickor.

Ryggens längd i cm.	38	43	48	52	55	60
Pris	4.35	5.-	5.60	6.15	6.80	7.80

Lager i marin- och vacker ljus-viuröd färg. Andra färger på beställning.

Se i öftrigt priskurantent!

NYA TRIKÅFABRIKEN, VALDEMAR NIELSEN,

Etablerad 1891,
BRYGGAREGATAN 4, STOCKHOLM.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Barbro Wide. Som vi redan träffat aftal om en artikel just i detta ämne, kan eder uppsats tyvärr ej användas.

I. Vi får allt lägga på de 17 åren några solhvarf.

Axel Ovesen. En sonett med framfötter har vi ännu aldrig hört talas om, missfötret begrafves i stillhet.

Jerry. Har ni aldrig märkt något besynnerligt med er skiss, något förunderligt välbekant och gammalt bekant? Vi ha åtminstone gjort det. Den lider af samma fel som hjälten: att vara för gammal.

E. B. m. Införes vid tillfälle.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»Familjemedlem», Nässjö. 2:25 pr gång.

»18 år», Mjölby. 2:50 pr gång. Likvid i postanvisning.

Køb Schweizer's Broderier

Levereras tull- och portofritt till bostaden direkt från Schweiz.

Klädningar Blusar
från kr. 10 80. från kr. 4.25.

Baby- och Barnklädningar
från kr. 4.85.

Bästa Schweizer-broderier på batist, volle, tvil, crépon, marquisette, ylle och på de mest moderna sidentygererna. Begär redan i dag prover och pariser-modeplanscher som sändas franko.

Våra broderier säljas osydda, men vi leverera på beställning tillskrämningsmönster för alla modeller och i alla storlekar.

Prover på våra nyaste Schweizer-sidentyger likaledes på begäran franko.

Schweizer & Co., Luzern A 10 (Schweiz).

Vårgårda Hafremjöl

Barn, kläna såväl som friska, samt konvalescenter behöfva mer än andra kraftig och på samma gång lättmätt näring. Vårgårda PROTON-HAFREMJÖL är på grund af sin rika proteinhalt och sammansättning ägnadt att uppfylla de största fordringar härutinnan. Barnen äta det med mycken begärighet äfven vid långvarigt bruk. Vårgårda har ensamrätt för fabriksmässig tillsättning af Proton i Hafremjöl.

Rekommenderas af framstående svenska läkare. Säljes i 1/2-kg.-paket till 55 öre i väl sorterade speceributiker.

Til Norge

Jernbaneforbindelser:

Til Kristiania, 13 timer fra Stockholm,
7 timer fra Göteborg, 13 timer fra Malmö.

Til Norge

Fra Kristiania bekvemme jernbaneforbindelser til Gudbrandsdalen og Valdres, hvor udmerkede turisthoteller.

BERGENSBANEN

(Kristiania—Bergen)

3 hurtigtog i hver retning i maanederne juli og august. Togene fører spisevogner og utsigtsgogner. Kjøretid 12 timer.

Til Trondhjem, 23 timer fra Stockholm, 15 timer fra Kristiania. Brochurer og oplysninger ved »Traffikdirektøren, Norges Statsbanor», Kristiania.

Kathreiners Malkaffe

Kaffeinfritt & hälsosamt.
Erhålles i alla speceri-
affärer i paket å 45, 25
och 10 öre.

Den bästa dryck

på
vandringar
i skog och
mark

är

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

BARNSKÖTERS KOR, utbildade, erhålla anställning genom Arbetsförmedlingen. Hufvudkontor: Regeringsgatan 115. Afdelningskontor: Högbergsg. 37. Expeditionstid kl. 9-4, lördagar 9-2. Rikst. 4047. Personlig inställelse. Betyg böra medtagas. Anlita närmaste kontor!

GOD, lärarvik plats genast för villig flicka i Ods prästgård. I regel 2 personers hushåll. Lön erhålles. Fru Ellen Junggren, adr. Od.

BÄTTRE anspråkslös flicka, barnkär, frisk, ordentlig samt kunnig i sömnad, får plats i juli att sköta 3 barn i ålder 7, 6 och 2 år. Den som ej kan förete de allra bästa rekommendationer, gör sig ej besvär. Somnaren på landet, vintern i stad. Svar med betyg och foto till Grefvinnan Möner, Skönberga.

ELEVER emottagas i Gobelnyväveri och växtjärgning. Ameli Fjæstad, Läcksta, Ärvika.

HUSFÖRESTANDARINNA! Kristligt och kyrkligt sinnad medelålders verksam dam med goda rekommendationer och god hushållsvana, barnkär och med godt sätt att uppfostra barn, erhåller genast plats sasom husföreständarinna i norrländsk naturkökn-trakt i borgerligt hem hos ånkeman med 7 barn i ålder från 11 år till 3 månader och två tjänarinnor. Svar till "F. L.", Iduns exp., f. v. b.

EN VERKLIGT SNALL och villig jungfru eller fröken, kunnig i alla inomhus förekommade göromål, erhåller förmånlig plats som ensam i liten familj i vilasamhälle i Stockholm. Lön efter kompetens. Svar med betyg och helst foto till »Höfrätsnotarie», Stockholm 1, p. r.

SKICKLIG, musikalisk och anspråkslös lärarinna önskas till hösten att undervisa en tioårig flicka och vid behov något dettaga i hushållet. Lön 2,00 kr. Svar med betyg, foto och rek. torde sändas till »Herrgård i Uppland», Enköpings p. r.

VID BRUK i Uppland, godt hem, får musikalisk, undervisningsvan lärarinna plats för läsåret. Elever tre flickor 11-9-8 år. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

A EGENDOM, närheten af stad i Västmanland, får att tillträdas lista aug. bättre hushållsvan flicka, kunnig i matlagning o. s. v. plats, som hushållsröken, där jungfru finnes. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

LÄRARINNA får plats i familj vid större bruk i Norra Uppland under tiden 1 juli-30 september för att läsa upp en gosse till 2:dra klassen i realläroverk. Svar med lönanspråk till Kassören, Söderfors p. r.

WANTED after the summer holidays a young lady to teach 3 English girls, aged 11, 9 & 6. Hours 9-12 a. m. 5 days a week. Reply in the first instance by letter to H. M. Briggs, Tegnérgatan 20, Göteborg.

SJÖDLÄRARINNA, helst troende, erhåller plats till hösten. Svar märkt »Väfnad och konstslöjd», Iduns exp., Stockholm.

UNG ANSPRÅKSLOS TYSKA af god familj, något svensktalande, får lätt plats i ingenjörfamilj på landet att tillse och sköta 3 barn i ålder 2, 4 och 11 år. Något kunnig i sömnad. Anses som familjemedlem. Svar med foto, betyg och lönepret. till »Lätt plats», Säfsjö p. r.

FRISK, barnkär flicka af god familj erhåller genast plats i liten tjänstemannafamilj i landet för att vara husmoders hjälp och något biträda med skrifgöromål. Egenhändig svar med foto, som återställas, och uppgift i lönepret, torde under märket »Småland 1913» insändas till Iduns exp., Sthlm.

I LITEN FAMILJ på landet finnes plats för en allvarsam flicka, kunnig i matlagning, som vill åtaga sig en tjänarinnas sysslor. Platsen tillträdes med det snaraste. Svar till »Skogstjänsteman», Iduns exp., Sthlm.

FÖR EN SNALL och pålitlig sköterska, som vill åtaga sig vård om ett 1 mån. gammalt barn finnes plats i större gård nära Kristianstad. Svar till »Barnsköterska», Iduns exp., Sthlm.

BILDAD, frisk, ordentlig och anspråkslös flicka, 20-25 års ålder, erhåller plats i god familj i större Östgötastad att tillträdas omkring medio af augusti. Sökande skall vara villig och fullt kompetent att sköta och handleda 3 gossar i ålder 7-3 år, biträda husmodern med sömnad och stada barnkamraren. (Två jungfrur finnes.) Svar med uppgift om meriter och ref. samt löneanspråk, om möjligt åtföljdt af foto, insändes till »God familj», Iduns exp., Sthlm.

BILDAD, hushållskunnig flicka, villig att ensam sköta 3 pers. hushåll får god plats till 1 juli. Svar med löneanspr. till »H. S.», Iduns exp., Sthlm.

MOT FRIT VIVRE får bättre flicka kunnig i musik och handarbete god plats att gå frun tillhanda, inga gröfre sysslor, jungfrur finnes. På samma ställe blir plats för en husakunnig i servering. Svar till »Godt samarbete», Säfsjö p. r.

ATVIDABERGS HÖGRE FOLKSKOLA. En extra lärarinne(lärare)tjänst för läsåret 1913-1914 sökes före den 1 juli. Lön 1,500 kr. Amne biologi, geografi, något matematik o. modersmålet (event. byte). Helst mellan-skolekompetens.

Atvidaberg den 13 juni 1913. STYRELSEN.

VID Avesta kommunala mellanskola är en lärarinnebefattning i biologi jämte geografi el. annat ämne samt teckning ledig att tillträdas f. o. m. nästa termin. Ansökningshandlingar, ställda till skolans styrelse, inlämnas senast den 15 juli. Avesta den 13 juni 1913. SKOLSTYRELSEN.

Slöjdlärarinneplatsen vid Gästriklands folkhögskola, Storvik, är ledig till ansökan. Kompetens till undervisning i väfnad, linne- och klädsömnad, prydnadsömnad, växtfärgning. Undervisningsvana fordras. Lön: 350 kr. jämte fri bostad och vivre. Undervisningstid: 1 sept.-25 nov. Ansökningshandlingar insändas till den 12 juli 1913 till Rektor Gösta Ekelöf, Storvik.

Sjuksköterskeplatsen

vid epidemisjukhuset i Hvetlanda är ledig att tillträdas fortast möjligt. Kompetensvillkor: minst ett års tjänstgöring i sjukhus samt en helst två månaders kurs i epidemisjukvård. - Begynnelselönen är 360 kr. jämte fri bostad, vedbrand och lyse, samt fri kost under de tider patienter vårdas i sjukhuset. - Matlagningen i sjukhuset verkställs af sköterskan i den mån sjukvården tillåter. - Rätt till sjukvård ute i köpingen efter särskild taxa då sjukhuset ej är belagdt. - Ansökningshandlingar, ställda till Hälsovårdsnämnden, torde insändas till e. provinsialläk. Nils Örne, Hvetlanda.

Skolkökslärarinna,

undervisningsvan och skicklig äfven i finare matlagning och efterätter på plats vid Örebro Husmoderskola.

Å kronolänsmanskantor

i Angermanland finnes plats att genast tillträdas för ung, bildad, maskinskrikföretagare. Svar jämte ref. och foto inom 8 dagar till »Angermanlänning», under adr. S. Gumæli Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

En hus- och barnjungfru

välrekommenderad och frisk (hvarförrer läkarebetyg eventuellt fordras) samt helst kunnig i sömnad får genast plats hos

LOTSLÖJTNAKT KULLANDER. Postadress: Visby. Telefon.

PLATSSÖKANDE

18-ÅRS FLICKA som genomgått 8-kl. klassigt läroverk önskar under sommaren läsa med barn. Svar märkt »Ferienläsning», Enköping p. r.

UNG bildad, musikalisk tyska önskar under sommarmånaderna plats helst på landet i familj som önskar tala tyska. Svar till »Rose», Haupt postlagern, Magdeburg.

UNG FLICKA, som genomgått hushålls- och väfkuks önskar plats i bättre familj. Anses som familjemedlem. Svar till »Bohusländska K.», Iduns exp.

MOT FRIT VIVRE önskar ung flicka (prästdotter) genast plats i godt hem som hjälp i hushållet. Svar till »Hedvig 89», Visby p. r.

SJUKGYMNAST, kvinnl. önskar plats för sommaren vid badort eller i familj. Svar till »Inas», Iduns exp. f. v. b.

FLICKA önskar till hösten eller längre fram plats att förestä ett godt, stilla, ordningsfullt hem där husmoder saknas. Betyg finnes. Tacksam för svar till »Elvan 30 år», Iduns exp., Sthlm.

PLATS SOM BITRÅDE i trädgårdsarbete 6 veckor ifrån 1 juli önskar mot fritt vivre och fria resor en flicka, som genomgått trädgårdskurs på Nääs. Svar till »Trädgårdsskötsel», Sjötofta, Ålsborgs län.

FÖR erhållandet af referenser önskas plats att förestä ungherres eller ånkemans hem under husföreständarinnans ledighet eller i familj, där frun själf är för någon tid förhindrad ombesörja sitt hem. Svar till »Småland-ska», Iduns exp., Sthlm.

FÖR UNG FLICKA i gymnasiets 4:de ring sökes plats i fin familj på landet, där någon jämnårig finnes, att under sommarmånaderna läsa ett par timmar om dagen med en eller två flickor. Fria resor och vivre önskas. Finaste ref. och upplysningar. »G. B.», Helsingborg p. r.

DEUTSCHE aus guter Familie, französisch und englisch sprechend, etwas musikalisch erfahren in Kochen und Hausarbeiten, sucht Stellung als Gesellschaftlerin oder Stütze det Hausfrau, möglichst auf dem Lande. Offerten bitte an: »E. S.», Flensburg, Nerongslallee 14, Deutschland.

Idun

EN BÄTTRE, ordentl., pålitl. flicka från landet, önskar plats som hjälp och sällskap, hos välutuerad äldre barnlös familj eller hos ensam fin dam. Tacksam för svar till »18 år 1913», under adr. S. Gumæli Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

UNG TYSK SPRÅKLÄRARE önskar komma till familj på landet för att tala, resp. undervisa i sitt modersmål, mot fritt vivre eller också följa med på resa till Tyskland som toik. Svar till »F. W. 26», Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. torg, Sthlm.

UNG FLICKA, som genomgått 8-kl. elementarläroverk, önskar plats, från 1 sept., på större herrgård, som husmoders hjälp och sällskap. Ar även villig att undervisa barn i åldern 11-14 år i vanliga skolämnen eller att endast hjälpa dem vid läxläsning. Ar något kunnig i handarbete. Vill gärna anses som familjemedlem. Lön eter öfverenskommelse. Svar emottas tackesamt till Hilda Kristensson, Villa Johannelund, Böö, Örgryte, Göteborg 5. UNG FLICKA som afv. realskoleexamen önskar plats som lärarinna i familj på landet, helst där ungdom finnes. Svar till »Goda betyg», Iduns exp. f. v. b.

STUDENTSKA, undervisningsvan, önskar plats under ierterna att läsa in barn i elementarskolan äfven i efterblimna ämnen. Svar till »20 år», Iduns exp., Sthlm.

ENKEL anspråkslös flicka önskar plats hos äldre dam som sällskap och hjälp; är van i sjukvård. Har innehållt dylik plats i många år. Goda rek. finnes. Svar till »1 Juli», Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

UNG, musikalisk lärarinna med högre kompetens och praktik, önskar från hösten anställning i familj i utlandet eller att medfölja på resor. Svar till »5 juni 1913», Iduns exp., Sthlm.

UNG elementarbildad lärardotter önskar plats som guvernant för kommande läsår. Vanliga skolämnen samt första årens kurser i tyska och musik. Tacksam för svar märkt »Piktrogen 25 år», Iduns exp. f. v. b.

UNG rask flicka önskar lära i massage, är villig att äfven biträda med andra göromål; kan förete goda rek. från föregående plats i sjukhem. Tacksam för svar till »(19) Intresserad», Borås p. r.

Engelskalande studentska med goda bet. önskar, mot fritt vivre och fria resor, under juli-aug. anst. i familj som lärarinna för barn upp till 13 å 14 år. Plats med tillfälle till salta bad föredrages. Tacksam för svar till »Somnaren 1913», Uppsala p. r.

I godt hem

söker hushållskunnig bildad flicka plats i början af juli att på egen hand eller som hjälp att husmode, sköta hushåll, fina betyg från 3-årig prästgård och 4-årig herrgårdsplats. Svar före 17 juni, märkt »29», Malmö slätt p. r.

INACKORDERING hos bruksförvaltarefamilj i Uppland från den 1 sept. d. ä. erhålles för en frisk flicka som, jämte egen 10-årig dotter, erhåller undervisning i andra klassens ämnen och musik. Pris 55 kr. pr mån. Svar märkt »Uppland, 1 septembere», sändes under adr. S. Gumæli Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

UNG FLICKA kan få inackordering ev. som hushållslev i öfverste C. Fr. Hyltén-Cavallius' familj på Sandvik, adr. Smål. Burseryd. Korrespondens med öfverstinnan A. Hyltén-Cavallius, f. Frick.

I den naturskönt belägna, välkända Kvarsebo prästgård, på Kolmården vid Bråviken finnes ännu några rum lediga, hvilka erbjudas, jämte inackordering. Godt bord. Mod. pris. Dagl. ångf. förb. med Norrköping. Adr. Fru E. Hammarström, Kvarsebo.

FÖR nervsjuk dam erhålles inack. och kärleksfull omvårdnad. Ref. Mångårig van. Läkare. Svar till »Prästfrun», under adr. S. Gumæli Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

EN UNG studerande flicka erh. god inack. i höst, del. rum. Fröken A. Kall, Nybrogat, 56 B. II, Sthlm.

LISAKULLA HVILOHEM, Sätla, Västergötland, rekommenderas. Månadspris 70-80 kr. Hårlig natur. Barskög. Vidare meddelar Fru Elisabeth Schultheisz, Sätla.

Föräldrar.

I godt hem får barn i skolåldern inackordering. God och vänlig tillsyn gifves. Bästa ref. Svar till »Höst-terminen 1913», Iduns exp., Sthlm.

Elfkullens Husmodersskola

börjar sin 5:te kurs 20:de sept. Undervisning lämnas i finare och enkla matlagning, bakning, konservering, slöjd sasom väfnad, knyppling, linnesöm m. m. Prospekt mot dubbel porto. Adr. Jemshögsby.

Extra hushålls- och konserveringskurs

anordnas 1 juli-15 sept. Lärarikt, billig och angenäm sommar. Begär prospekt, bestämtd antal elever. Fru Ida Palmgren, Bettna.

Annonsera i Idun!

För sommarresan!

Resväskor, Kappsäckar, Koffertar.

Svensk tillverkning.

G. Gahm's Reseffektmagasin,
Drottningatan 26, Stockholm.
Begär katalog!

Rokokobyrå

som ägts af den i "Gösta Berlings saga" omtalade "Majoran på Ekeby" (Lagmanskan Sandelin på Rotteros) är af en händelse till sälla nu genast till ett pris af 600 kr. Vidstående afbildning visar byråns utseende. Svar af allvariga spekulanter emottas till "Ekebymöbel", Iduns exp., Stockholm f. v. b.

Snar hjälp mot Engelska sjukan.

som bryter ut vid alla åldrar intill 40 år, råas med utvärtes medel af under tecknad, som har 15 års praktik i Engelska sjukans behandling.

De mest framträdande symptomerna äro blodfattigdom, slappa armar och ben, gnuggigt lyne, ingen sömn, ingen aptit, somliga äta mycket, men magra ändå, kroppen blir upplöst i slem som stockar sig i lederna och medför kyta, klåda och utslag. Blir ej slemmet utrensadt uppstår som följd där af gikt, reumatism, bleksot, struma eller brytes kroppen sönder. Personer som är svaga legat på lasarett men ej blifvit botade hafva genom mig blifvit fullständigt återställda till hälsan. Ingen behöfver resa hit. B-skrifv symptomerna. **Snedas lennar** kunna bli återställda. Bre besvaras mot dubbel porto.

Tusentals intyg finnas från såväl äldre som yngre.

N. Martensson, Malmö K, Rundelsgatan 5.

Före behandlingen. Efter behandlingen.

Örebro Husmoderskola

1913 (icke Hushållsskola) Vasatorg, 1, orjar höstterminen den 27 aug. 1913. Undervisning meddelas i allt som hör till hushållet, äfven kläd- o. linnesömnad samt konservering. Särskilt avseende fästes vid god o. billig mat samt tillvaratagande av råster. Skolan har tillerkunnats **guldmedalj** 1911. Prospekt och anmälan genom Fru Alh. Rystedt.

Använd allid **FLORODOL-TVÅL** En verklig balsam för huden.

Svenska Fattigvårdsförbundets 6:te utbildningskurs

för blifvande föreståndare och föreständarinnor vid fattigvårds- och barnvårdsanstalter äger rum den 15 jan.-15 juli 1914. Undervisningen är dels praktisk, dels teoretisk. För antagande som elev vid kursen fordras 3-6 månaders praktik i fattigvårds- eller barnvårdsanstalt. Sökande, som ej äga sådan praktik, kunna hänvända sig till Förbundet för anvisning på lämplig anstalt, dock helst före den 1 juli. Ansökningstiden utgår 1 okt. Program och öfriga upplysningar lämnas af Sv. Fattigvårdsförbundets byrå, 6 Lästmakaregatan, II, öppen 15 juni -1 sept., måndag, onsdag och fredag 11-2.

"En svensk symaskin gör finnas i hvarje svenskt hem."

Utomordentligt lätt gång, mycket stor hastighet, korta nålar, största hållbarhet mot sliting samt stor spole äro de förmånliga egenskaperna hos

hurgodt hälso- och samt

vanligt kaffe blir, då det blandas med **VICTORIA-KAFFE**, skulle de alltid använda detta utmärkte kaffetillsättningsmedel.

VICTORIA-KAFFE är verkligen välsmakande och i motsats till vanligt kaffe äfven närade samt upphäver till stor del det vanliga kaffets hälsofarliga egenskaper. Blanda därför Ederl vanl. kaffe med **VICTORIA-KAFFE** från Per Fricks Fabrik. Malmö.

Från YSTAD HÄRÅRÅNDAN

användes **VVY tvål.**

Säljes i hvarje välorterad parfym- och herrekiperingsaffär för 50 öre pr st. Österlin & Ulrikssons Kem. Tekn. Fabrik, YSTAD.

Annonsera i Idun!

Husqvarna

Central Bobbin Symaskiner,

som på grund häraf alltid arbeta till sin ägares belåtenhet.

OBS! Förmånliga afbetningsvillkor.

DIAMANT Såpa Tvål Tvättpulver

DET NUMERA FÖRNÄMSTA HVETEMJÖLET ÄR

ARBETSTJEJEN PERHONNS FÄRDIGT KRYSTAL PATENT

Det bästa läkemedlet är
NISSENS

ÄKTA BRÖSTKAREMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Gymnastikdirektörsexamen

afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept.
Prospekt gen. **kapt. J. Thulin, LUND.**

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt! Stockholm.
Mästersamuelsgatan 70.

Göteborgs Gymnastiska Institut, Göteborgs Arkader, Göteborg, längsta o. fullständigaste specialkurs i **Sjukgymnastik o. Massage.** Nästa läsår börjar den 12 sept. Begär prospekt!

Vid **Professor Unmans Institut**

börjar 1 okt. ny (ett-årig) kurs i massage och sjukgymnastik. Begär prospekt! Brunkebergsg. 9, Sthlm.

Malmö Privata Förlossningshem.

Tel. 8919. Henrik Smithsg. 1. 4 o. 5 vån.
Prospekt sändes.

Crème Aspasia

bleker på 4 nätter hals, armar och byst. Pris 5 kr., till landsorten mot postförskott. Försändes diskret. Bruksanvisning medföljer.

Maria Enquist, Exam. sjukgymn. Institut för skönhetsvård.

Biblioteksg. 6-8, Stockholm.
Tel. Allm. 22662. Riks Norr 390.

Javana Lelu

det bästa medel för erhållande af långa ögonfransar och tjocka ögonbryn. Pris 6 kr.

Franska Parfymmagasinet,

21 Drottningg. 21, Sthlm. Hofleverant.

Vårda hyn!

(Majorskan Edmann.)

Crème Idéale gör hy, hals och händer vackra. Fin parfym 2.50
Poudre de Riz Idéale, utsökt och oskadligt ansiktspulver 3.-
Rynktinktur förminska rynkor, gör hyn ungdomligt skär 8.25
Champignon rensar fullt, borttager mjäll, ger glans 2.-
Absolut oskadligt enligt handelskemist. I parti och minut hos

Franska Parfymmagasinet,

Hofleverantör.

21 Drottninggatan 21, Stockholm,

samt i de förnämsta parfymaffärer.

OATINE Den som vill undvika att i sommardagen få en röd och fränkig hy bör ingnida den med Oatinecreme som är en naturprodukt framställd af ren hafre.

Huden får genom rationellt bruk en vacker varm färg.

Oatine finnes överallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksg. 11, Drottningg. 63 och Birgerjarlsgränd 16, Stockholm.

MOMENTAN. Bästa färgmedel för

hår och skägg. Är för hälsan oskadligt. Verkan ögonblicklig. Faller ej vid tvättning. Pris 5 kr. pr sats. **Ziwertz Efr.**, Göteborg.

Återförsäljare rabatt.

EAU DE QUININE

KRONAN AF ALLA HÄRVATTEN

ED. PINAUD

18, PLACE VENDÔME PARIS

Bevarar o. stärker hånväxten.

FÅS ÖFVERALLT **ED. PINAUD**

OM JAG MÅSTE TVÄTTAS.
SÅ TVÄTTA MIG ÄTMINSTONE MED

VINOLIA

Vinolia Generalagentur:

Skepparegatan 6, STOCKHOLM S. O. DJ.

Fås på apoteken.

Bästa järnmedel

utmärkt styrkande. Apoteket Lejonet, Malmö.

Osviktigt botemedel mot EKSEM, finnar, revor m. m. bepröfvadt sedan 50 år tillbaka. Absolut tillförlitligt. 22-årig eksem har botats. Ingen humbugmedicin. Pris 2.- pr burk. 2 burkar franco. Försökslikvid eller postförskott. O. V. Olsson, Fränsta.

Hårnät.

Äkta till kr. 3.75 pr puss. vanlig storlek.

Silke 1.20 Prof (äkta) mot 35 öre i frim. Svenska Hårnätimporten, Stockholm Va.

bereder man bäst

af **MAGGI'S** Buljong-Tärningar

Nynäs Slöjd- och Hushållsskola (1 tim. järnvägsresa fr. Stockholm) börjar sin andra kurs d. 5 sept. 1913. Praktisk o. teoretisk undervisning i husl. ekonomi o. kvinnlig slöjd. Prosp. o. ref. på begäran.

Elven Söderlund, exam. Skolköksläroinne. Stugsund.

Elin Hultenberg, exam. Slöjdläroinne. Borgholm.

Husmoderskolan i Karlstad.

Den 18 augusti börjar konserveringskursen och pågår i vecka, omfattande inläggning af bär, frukt o. grönsaker. Den 25 aug. taga öfriga kurser sin början.

Arskursen omfattar matlagning (såväl enklare som finare), garnering och uppläggning, konservering, linne- och klädsöm, barnavård, födoämneshälsa- och sjukvårdslära m. m.

Halfärskursen omfattar matlagning, bakning, konservering, linne- och klädsöm, födoämneshälsa, hälsolära m. m.

6 veckors-kursen omfattar matlagning och bakning. Helinackordering erhålles inom skolan. Tidsenliga lokaler. Värmeledning, elektr. ljus, badrum. Prospekt på begäran.

Telefon 812. **Nancy Enwall.**

Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

Läroinnekurs i matlagning och handarbete börjar 1 sept. Anmälan göres före 1 juli.

Läroinnekurs i matlagning och landhushåll, med 2 term. i Fackskolan o. 1 år 4 Skolans landtjänst, börj. d. 1 sept. Anmälan före 1 juli.

Anmälan till den Läroinnekurs (endast för skolkök) som börjar i jan. 1914 insändes före 1 nov.

Husmoderskurs med undervisning i matlagning, sömnad, hälsolära och barnavård, närmast afsedd för flickor med högre skolbildning. Börjar den 1 sept. Anmälan göres helst före 1 aug.

Specialkurs (högre husmoderskurs) i finare matlagning, klädsömning och barnavård börjar den 21 aug. Anmälan helst före 1 aug.

Praktisk yrkeskurs för utbildning af kokerskor och hushållerskor börjar 21 aug. Anmälan göres helst före 1 aug.

Barnavård, teoretiskt-praktiskt, i Fackskolans barnhem 1-3 mån.

Landhushållsskolan å Kumlan börjar sin höstkurs 1 aug. (vinterkursen börjar 15 nov.) Friplatser och statsunderstöd för elever å Kumlan.

Tryckt program på begäran gratis och franko.

Program 22 och 23 gälla.

Inspektor: Professor O. Hammarsten.

Föreståndarinna: Fröken Ida Norrby.

Skola på landet.

Rektor Laurells Skolhem i Vike, Värmland, rekommenderar sig härmed till föräldrars och målsmäns åtanke. Skolan är en sjuklassig samskola, förberedande till realskoleexamen samt för inträde vid gymnasiet. Dess huvuduppgift är att, på samma gång den bereder sina elever tillfälle till vistelse i en frisk och vacker lantlig trakt, kunna så långt möjligt å den enskilde individens gifva de mått af intresse, vänlig tillsyn och hjälp i arbetet, som ofta, särskild i brytningstiden, kan verksamt bidra till en karaktärsutveckling i lycklig riktning.

En naturlig, ungdomsfrisk anda inom skolan, ett otvunget, förtroendefullt och där så passar - kamratligt förhållande mellan de ledande och de ledde, en effektiv och tilltalande studiemetod samt ett godt hem åt eleven under vistelsen vid skolan äro några medel, hvarigenom vi hoppas kunna vara våra ungdomar till nytta.

Mindre begåfvade elever äfvensom fysiskt svagare emottagas gärna och ägnas inom särskild klass samt genom särskilda metoder den uppmärksamhet och hjälp de i högre grad än andra kräfva. Vanartig ungdom kan däremot icke emottagas vid skolan.

För äldre eller mera försigtigkna elever finnes en särskild kurs hvarje år, afsedd för realskoleexamen med tidsvinst.

Tillfälle till deltagande i hushållsöromål, manlig och kvinnlig slöjd samt trädgård- och jordbruksarbeten. Friskt idrottslif till lands och sjös (Vänern). Alla nödiga upplysningar lämnas beredvilligast af föreståndaren.

Rektor Elias Laurell, adr. Vike pr **Kristinehamn.**

Uppskjut ej

att hyra till hösten i Råsunda, enär antalet lediga våningar för hvarje dag minskas. Hyrorna för fullt moderna våningar med alla nutida bekvämligheter äro:

6 rum, kök, badrum, W. C. m. m.	1,100-1,300
5 " " " " " "	900-1,200
4 " " " " " "	700-900
3 " " " " " "	550-700

Upplysningar å Stockholms Uthyrningsbyrå, Kungsträdgårdsgatan 12, samt på platsen.

Andrea Eneroths Handarbetsskola och Seminarium
Karduansmakaregatan 8 B, 1 tr. Allm. Tel. Br. 45 36. Stockholm

Högre, af Kungl. Maj: godkänd läroinneutbildning i handarbete. Kurser på 1, 1 1/2 eller 2 år. Extra kurs i klädsömning på en termin.
Prospekt sändas. Anmälningar till nästa arbetsår, som börjar 1 sept. mot tagas dagl. kl. 12-1 i skolans lokal.

Uppsala Enskilda Lärooverks Seminarieklass

avser att utbilda unga kvinnor för hem och familj, särskilt att göra dem skickliga att sköta, handleda och undervisa yngre barn i hem, kindergården och småskola. Läroämnen: Ekonomisk samhälls- och hälso- och sjukvårdslära, psykologi och pedagogik, barnavård, kindergårdsarbeten, vävning, franska (valfritt). Inträdesfordran: avgångsbetyg från 8-klassig flickskola. Program på begäran gratis och franco (sid. 3-6).

Maltestorps Hjälpension för flickor

börjar sitt nionde läsår den 5 september 1913.

Elementarskola med praktisk handarbets- och hushållskurs. Franskt eller engelska obligatoriskt tal språk. Införd fransk, engelsk o. tysk läroinne.
Fortsättningskola omfattande utvidgade kurser i skolämnen, sömnad (linnesöm, klädsöm, broderier), vävning, knyppning; kurser i maskinskrifning, stenografi, bokhålleri och korrespondens.
Hushållskurs. Trädgårdsskola.
Undervisning meddelas i målning, teckning och musik. Elevantalet begränsadt. Prospekt på begäran. Anmälningar till fortsättningskolans kurs samt till hushållskursen mottagas intill den 1 augusti.
Elsa Dyrssen, Föreståndarinna.
Adr.: Maltestorp, Särö. Tel. Särö 50.

Läs detta:

Då på sista tiden flera personer börjat annonsera om, att de bota Engelska sjukan, anhåller jag att icke bli förväxlad med dessa. En annonsör uppger sig till och med äga 35 års praktik ehuru själf endast 32 år gammal. Vill Ni erhålla snabb och säker hjälp mot Engelska sjukan och Barnförslämning, så tillskrif mig, ty jag har behandlat denna sjukdom i 40 år och har således en erfarenhet, som ingen annan. De recept jag använder äro för utvärtes bruk och fullkomligt oskadliga samt härleda sig från munktiden och hafva bringat hjälp åt mångtusende. Engelska sjukan utbryter vid alla åldrar och äro symptomerna i hufvudsak följande: **Blodbrist, slappa armar och ben, kalla händer och fötter, gnatigt lynne, ingen sömning, ingen aptit, somliga äta mycket men magra ändå, slena stockar sig i hufvudet, mage, leder, som medför en ryslig klåda, utslag, lederna blifva styva, stockar sig slommet på strupen kallas det struma. Sneda lemmar kunna bli återställda.** Sök i tid åtminstone för barnen, de lida oförskyldt. Bref besvaras blott mot dubbelt porto. Begär intyg **HANNA BENGTTSSON**, Munkgat. 2, Malmö, vid Pildamsvägen. Tel. 53 68.

I bokhandeln har utkommit:

HERTA

eller **En själs historia**

Teckning ur det verkliga livet af **Fredrika Bremer.**

Pris 3 kr.

Babylådan innehållande fullständig utstyrsel af 2 omgångar för späda barn, välstyrd och af bästa material; pris 10 och 15 kr. pr låda, beroende på monteringen. Sändes mot efterkräf. **A. C. Cronquist & Son**, Malmö.

Annonsera i Idun!

Gummiklackar "Excelsior"

Finns i hvarje välsorterad skoaffär.

Idun utgifves denna vecka i A och B.

TIDAHOLMS FANTASIMÖBLER

Rikhalliga variationer. Begär pris. **Tidaholms Bruk**, Tidaholm. Kungl. Hofleverantör. Försäljningsmagasin: Mästersamuelsg. 38, STOCKHOLM.